

MELŐFIZETÉS

MELŐFIZETÉS:
 HAVILYBEN:
 Egy óvra 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
 VEDLEKÉNT:
 Egy óvra 26 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 6-hónapos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, október 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérezik: Hazafiúi kötelességek.
Románok a magyar munkások ellen.
Megkezdik a béketárgyalásokat.
Az aradi versenyek.
A müllersdorfi szerelmes rab.
Erzsébet-renddel a vádlottak padján.
Az aszfaltbetyárok ellen.
Herczegi palotától a lebujig.
A Kölcsey-egyesület zsúrjai.
Izgalmas jelenet az ellenőrzési szemlén.
Paktum a halállal.
Tárcza: A festő.
Regény-Csarnok: A kétlelkű ember. Irta:
 Groller Balduin.

Hazafiúi kötelességek.

Arad, október 19.

A közélet ideális vonásának elhalványultával ennek középpontja, a *haza* fogalma is mindjobban háttérbe vonul; helyét az *állam* foglalja el, mely az ő ezernyi igényeivel terheket ró a polgárookra, és pedig az egyes emberek s egész osztályok hite szerint rájuk a teherből többet s a fögből kevesebbet juttat, mint a mennyi őket megilleti. A „haza“ imádatát nem tönkíti meg ezek előtt egy adóvégrehajtó váltja fel az összeíró lajstrom és a dob attribútumaival.

A lelkek ily dekadenciája mellett a hazaszeretet állandó érzülete is veszendőbe ment, és elfelejtvén a közös anyát, nem ismerjük el polgártársak egymást testvérekül, hanem osztály, vallás és faj különbözőségei szerint gonoszabban gyűlölködünk egymással, mint a török, tatár.

Szomoruan tapasztaljuk, hogy ez így van és napról-napra rosszabbul, semhogy jobban. Aggodalommal látjuk a külön érdekek előtérbe tolulását és a régi dicső jelszónak: „A haza minden előtt“ fonákjáról való igazságát: „A haza minden után.“

Ez az önző közöny, ez a szürke közmopolitizmus pedig nagy veszélyt hord magában és ha vissza nem térünk a hon-szeretetet amaz öröklött hagyományaihoz, melyekkel őseink hazát szereztek és tartottak meg évezreden által, akkor menthetlenül elpusztulunk, daczára a hegemoniának, melyet ez országban a többi nemzetiségek fölött birunk, és daczára a kedvező föltételeknek, melyek óvatos és hazafias politika mellett bizton kezünkbe játszanak mindenkorra a vezérszerepet Ausztriában.

Mert a magyar nemzet az ő megerősödéséhez és államiságának kialakításához az államalkotás föltételei közül annak erkölcsi tényezőjét, az önzetlen hazafiasságot nem nélkülözheti.

Ennek kell áthatnia közéletünk minden ágazatát, s annak alakulására irányadólag befolytania és pedig nemcsak alkotmányunk biztosítása, kulturális intézményeink fejlesztése körül, hanem még *közgazdasági életünk* legapróbb funkcióiban is.

Ennek igazolását találjuk a többi közt ama statisztikai kimutatásban is, mely a magyar korona országainak külkereskedelmi forgalmát tünteti föl az 1900. év januárius 1-től augusztus végeig. Az ily-

féle kimutatásokban igen természetesen azt a haladást keresi óhajtván az ember, mely a kivétel emelkedéséről tanuskodik a behozatallal szemben, mert ezen mérleg előnyös alakulásától függ a mi közgazdasági boldogulásunk. Nos ebben a kimutatásban éppen nem vigasztaló azon kép, melyet egyebek közt a *mezőgazdasági gépek* és eszközök külkereskedelmi forgalmáról nyerünk. A mérlegünk itt minden cikknél kivétel nélkül — *passzív* és pedig képtelenül nagy tételekkel. Tanulságul had álljanak itt azon számok, melyek mutatják, hogy hány darabbal hoztak a 8 hónap alatt *többet* be az országba az egyes gépek és eszközökből, semmint a mennyit mi a külföldre exportáltunk.

Gőzcséplőgépekből 253 darab volt a behozatali többlet; *aratógépekből* 361 darab; *vetőgépekből* 1,934 db.; *gabonarostákból* 1304 db.; *ekékből* 19,386 db.; *gőzekéből* 2156 db.; *szecskavágókól* 2561 db.; *répavágóból* 268 db.; *daráló s egyéb mezőgazdasági gépekből* 3,415 db.; *borászati gépekből* 618 darab.

Ime csak ezen egyetlen ágban is *milliókra* megyen azon összeg, melyet egy kis sovinizmus mellett gazdáink a belforgalomnak megmenthetnének, a melylyel kereskedelmi mérlegünk aktivitását állandóan biztosíthatnák, ha szükségleteiket hazai forrásból fedeznék. Azért hoztuk fel éppen ezt a példát, mert a mezőgazdasági gépek gyártásán hazai iparunk határozottan versenyképes, a mit kelet felé tényleg érvényesít is és így gazdáink — néhány cikket leszámítva — minden na-

TÁRCZA.

A festő.

— Serao Matild. —

Különös egy festőművész volt és sajátos képeket festett. Nagy előnye volt a feltalálás, a koncepczióban nyilatkozó művészi erő, minnek erőteljes színezés által adott kifejezést. Nem mindenkinek tetszettek a dolgai. Legkevésbé azoknak, kik a kinyalt, máz-sima, a legutolsó vonalra kidolgozott festményeket kedvelték. Nagy visszatetszést szültek a halvány, elegáns vízfestésű alakok kedvelői és azok között, kiket az olajnyomatok gyöngéd színtölközatai és tónusai szoktak elragadni. Azok, akiknek ily elmés, finom és együgyű izlése volt, keményeknek találták a képeit, tulvelőseknek, tárgyaikkal tul-tömöttnek; belőlük élenynyel tuletitet levegő áradt az ő, ehhez nagyonis gyenge tüdejük elé!

Festőnk tájképei mindenkor erőszakoltak, nagyon is kintzók voltak, tört vonalakkal, a naplementék nála mindenkor tragikus, a sugarak nélkül való, aludtvér-vörös szín égitesből a szenvedélylyel teljes szellem beszélt, ez sötét volt, komor; egyszerű háttér, a formák elismerése nélkül, művészi mesterkedések nélkül, minthogy kevésbé lelkesen, egy faragott székkel, egy nagy kandallót jobb világításba

helyeznek a köpen, mint az embereket. Művészi tulajdonságaihoz számították azt, hogy a rajtot megvetette vagy sajátos módját annak, hogy alakjai megkissebbítését a tulságig vigye és végre a komoly tárgyak keresését, melyek gondolkozásra adnak alkalmat. Karaktere volt a képeinek.

Piatal és erőteljes volt még a művész, daczára 8—10 év munkájának, mely alatt állhatatosan arra törekedett, hogy érvényesítse magát egy társaságban, melyben élni, úgy látszott, nem volt joga minenkinek. Munkás volt mindig, soha sem volt más, mintegy munkás és későn mosolygott felé a siker, de mosolygott mégis.

Harminczhat éves volt most és erőteljesen, férfiasan nézett ki hatalmas oroszánfejével, kissé szigorú körvonalaival, Herkules vállalival, melyek bármily nagy megerőltetésre is teremve látszottak.

Ha elfogta a festés dühe, tizenkét óra hosszáig elállt a festő állvány előtt, a nélkül, hogy csak egy pillanatig is erőlt vett volna rajta a fáradság, a nélkül, hogy belesápadt volna. Hogy ismét feltaláljon valami tájat, órákig kóborolt, sziklákon mászva, mélységekbe szállva le, falakon ugorva át, mindig annak az eszméjével a fejében, hogy azt, a mit megfesteni akart, őrzi, keresse. Kitaró volt, szívós vasból az akarata.

Harmincz éves korában egy kicsi, fehér,

mozgékony szőke teremtést vett nőül; csaknem gyermek volt még ez kedvességében, csupa kellem és grácia, csupa szelidség és édesség. Valóban soha sem mert volna udvarolni ennek a szőke, gyöngéd poesisnak, ennek a költeménynek ő, adurva és tulnagy festőművész. Azt kellett hinnie, hogy e karcsu virág összetör kezeiben. De a leány lenyűgözte őt teljesen gyermekes arczával és édes hangjának madárcsicsergésével, hogy meg is merete őt kérni, hogy neje legyen.

Nem tudhatni, szerette-e valaha a lány a festőt, vagy nem. Nőül ment hozzá. A sok dicsőret, melylyel nagy művészt elhalmozták, talán egész a szerelem hevőig exaltálva a nőcskét, felizgatá. De a lakodalom után csakhamar megszokta azt és az elismerést közönyösen vette. Azt mondta rá, hogy az czéltalan fényűzés. Ha gondolataiba elmerülve, izgatottan látta férjét, megvető taglejtéssel vállát vonogatta. Megértette, hogy a képekért pénzt adnak, de kissé bolondosoknak találta azokat, kik a képeket megvásárolták. Ha férje egy új festmény tervét közölte vele, hallgatta és egy ásitást rejtett el kis kacsói mögött. Végezetül, a teremő művész legnagyobb entuziasmusának közepette a következő nyugtalan és nyugtalanító kérdést veté fel:

— Azt hiszed, hogy tetszeni fog az a kép? És el fogod adni?

A férfi megijedt, elvesztette bátorságát. A

gyobb áldozatok nélkül magyar gyártmányokkal láthatnák el szükségleteiket.

De nemcsak a hazafiság hanem mezőgazdaságunk jól felfogott érdeke is azt követelné, hogy itt a magyar ipar nagyobb pártolásban részesüljön. Ugyanis a termények kelendőségének és általában a mezőgazdaság belterjesebb fejlődésének a belfogyasztás a legfőbb tényezője, ezt pedig a virágzó gyáripar biztosítja leginkább. Ugy hogy például a felhozott esetben a mit a gazdák a hazai gyártmányok felhasználásánál forintokban áldoznának, megtérülne magának a mezőgazdaságnak a forintok millióiban.

Románok

a magyar munkások ellen.

Arad, október 19.

Megemlékeztünk a minap azokról az üldözésekről, a melyeket a Romániába kivándorolt székely munkások ellen a hatóságok támogatása mellett a románok elkövettek. Kiüldözték őket a gyárakból és mezőgazdaságokból, a hol eddig kizárólag székely munkások voltak alkalmazva. Hogy visszatérésüket megakadályozzák, az egész határon katonaság őrködik. Eddig 3—4000 székely munkás keresett és kapott alkalmazást Romániában; most ezek a munkások onnan kiszorítva, hazajöttek és csapatokban kóborolnak az ország minden részében, hogy a maguk és otthon nyomorgó családjaik részére kenyeret keressenek.

Hasonló sorsban részesültek azok a magyar munkások, a kiket a nyár közepén több gyártulajdonos és építés-vállalkozó Triesztbe szerződtetett állandó munkára. Mikor azonban az osztrák munkások jelentkeztek, a magyar munkásokat minden felmondás nélkül elbocsátották, s a mikor pedig ezek a szegény munkások szerződés-szegés miatt panaszt emeltek a hatóságnál, egyszerűen eltolonczolták őket.

Még szomorubb sorsban részesült az a számszerint több mint kétszáz szegény kubikos-munkás, a kiket egy Szindimirovics Velyki nevű szerb vállalkozó az Alföldről szerződtetett Szerbiában végzendő földmunkára. Ezek a munkások két hónapig egy krajczárt sem kaptak a munkájukért, hanem a vállalkozó által fölállított kantinokban utalványokra kaptak olyan élelmiczikkeket, a melyek teljesen élvez-

hetetlenek voltak. Midőn pedig pénzüket követelték, hogy maguk vásároljanak élelmiczikket, a vállalkozó megszökött előlük s az e miatt föllázadt munkásokat zsandárokkal hajtották ki az országból.

Szinte már állandó rovatot lehetne tartani amaz esetek számára, a melyekben a kivándorolt, kiszipolyozott és nyomorba jutott munkások helyzetéről van szó.

Most legujabban a dorozsmai kubikos-munkások sorsáról kaptunk értesítést, a kiket szintén egy szerb vállalkozó csábitott ki Szerbiába fényes ígéretekkel.

A mult hetekben egy Viczentinovics Vilibald nevű szerb vállalkozó fordult meg Szegeden és kubikos-munkásokat akart szerződtetni Szerbiába földmunkára. A szegediek nem vállalkoztak a munkára, mert a kétszáz kubikos-munkás között, a kiket a nyáron zsandárokkal hajtottak ki Szerbiából, több szegedi munkás is volt, ezek tehát már ismerték a szerb vállalkozókat, Pálty József szegedi alkapitány meg is mondta ezt a vállalkozónak s e miatt Viczentinovics munkás nélkül hagyta el Szegedet. Reményét azonban nem vesztette el a vállalkozó, hanem átment Szegedről Dorozsmára. Ott aztán sikerült neki 90 kubikos-munkást összeszedni s azokat magával vitte Szerbiába.

A mint rendeltetési helyükre érték, azonnal beállították a munkába. Egy hóig a legnagyobb szorgalommal és fáradsággal dolgoztak. Mikor azonban fizetésre kerül a sor, a vállalkozó mit sem akart tudni azokról a fényes ígéretekről, a melyekkel a munkásokat Szerbiába csalogatta. A munkások e miatt beszüntették a munkát és bérüket követelték. Ekkor azonban ismét a szerb zsandárok léptek elő, a kik a munkásokat puskatussal kényszerítették a munka folytatására.

A sok gyötrelemtől és veréstől több munkás megbetegedett, sőt egy Ottok Anrás nevű munkás bele is halt a kínzásokba s ezt ott temették el Szerbiában. Két heti szenvedés után éjnek idején úgy szökdöstek el a munkások Szerbiából és teljesen elrongyolódva, elcsigázva érték haza Dorozsmára.

Az eset roppant izgatottságot kellett Csongrád megyében és, mint értesülünk, Csongrád megye köztörvényhatósági ülésén legközelebb szóba is fog az kerülni.

felesége nem értette, de imádta őt. Belátva azt, hogy eszméi közlésével untatja, nem beszélt többé vele ezekről. Magának tartotta. A nőcske elkezdett otthon egyedül unatkozni. Az a vágya támadt, hogy kimenjen. A férje nem kísérhette el. Lelke mélyén rettenetes féltékenyen, egyedül engedte őt kimenni. Munkában, a képe előtt megreszketett, ha azokra gondolt, a kik az utcán nézik a feleségét, valami szeretetreméltóságot suttognak a fülébe, talán el-kisérik. A vásznon a szinezés hatásos és szenvedélyes lön; de benn a házban nem kérdezett semmit, nem tett ellenvetéseket. Megengedte Blankának, hogy elfogadó napja legyen, mint egy magas állású asszonynak. Ezzel az van mondva, hogy az asszonyka kivette erre magának az engedélyt, anélkül, hogy valami sokat kérdezősködött volna. Ezekben a festő felületeknek, zavarban, bosszus kedvben és szórakozottnak mutatkozott.

Az asszonyka, dühösen, hogy a művésznek nem jól áll a nyakkendője és az ujjai tele festékekkel, édes kicsi, aranyos fejcskáját rázva dűnyögött:

— Ezek a művészek!

Aztán bálba vitte. A művész nem találta ott helyét négyszögletű vállaival, melyek a frakkból kitörni fenyegetődtek, komoly arczával, melyet egy futó mosoly csak nagy ritkán derített fel.

Az asszonyka hajnalhasadtig maradt és tánczolt, mint a hogy épp csak keskeny, kar-

csu és kecseljes kis nőcskének tudnak tánczolni. A férje latta őt egy kinyalt bolond karjából, egy ostoba vagy rossz ember karjába tipegni, folyton jókedvben, szellemét és bájait egy csomó lelketlen emberre pazarolva. De nem tett szemrehányást és nagyon meg volt elégedve mikor fehér, tollakkal diszitett mantilljába takarhatá és hazavihette. A kocsi felálmában ásitott az asszonyka. És ha férje tátozkodva, könyved csókot nyomott az ajkára, mozdulatlan maradt és tette magát, mintha nem kapott volna semmit, hogy viszonznia ne keljen.

Eleinte minden tíz perczen felment a műterembe, hogy vidám meglepetést szerezzen férjének és ő boldog volt a látogatások felett, melyek a kissé homályos helyet a szerelem napfényével töltötték be. De sok lépcsőn kellett felmenni a műterembe, ez kifárasztá az asszonykát és felhagyott látogatásaival.

A munkásság órái lassan és lomhán teltek immár; az asszonyka nem jött, hogy azokat rövidebbé tegye. És az erős ember, a nagy művész, lehajtotta fejét és eltöprengett. Egy nap a más után, nem tudhatni mikor az asszonyka szeretőt fogadott. Csaknem együtt volt mindig, foglalatosság nélkül, elhanyagolva, amiatt a négy láb magas festett vásznon miatt, mint ahogy mondogatni szokta az asszonyka és hozzátette: „Mert ezek a nagy zsenik nem arra valók, hogy jó férjek legyenek!” És nyugodtan szívében megcsalta őt. A szerető jött az elfogadási napokban, mint annyi mások, ott

TÁVIRATOK.

A berlini új közüti.

Berlin, október 19. A városi képviselő-testület tegnapi gyűlésén 13 szavazattal 9 ellenében elfogadták a városi tanácsnak azt az indítványát, hogy az új közüti vasúti vonalat a város számlájára építsék és kezeljék.

Hirek a portáról.

Konstantinápoly, október 19. Ugy német, mint török részről hivatalosan kijelentik, hogy az az angol forrásból származó hír, hogy a szultán egy vörös tengeri szigetet köszénállomásul engedett át Németországnak, alaptalan. A porta ilyen értelmű táviratot küldött londoni nagykövetének.

A szultán Vilma németalföldi királynőnek eljegyzése alkalmából üdvözlő táviratot küldött.

Megkezdik a béketárgyalásokat.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 19.

Kínai követünk: Czikan báró, aki a napokban érkezett meg Tiencinbe, mint értesülünk onnan Pekingbe indul.

Miután a többi követek, kik jelenleg Tiencinben tartózkodnak, Pekingbe ismét visszatérnek, — ezek közt Giers orosz követ is — azon jelentéseknek, melyek a béketárgyalások megkezdéséről szólnak, immár hitelt is adhatunk.

Ujabb jelentések szerint e tárgyalások e hó 20-án vennék kezdetüket. Kína részéről Li-Hung-Csang és Tsching herczeg vannak delegálva a nemzetközi bizottságba.

Mai távirataink a következők:

Páris, október 19.

A Havas ügynökség jelenti Tiencinből tegnapi kelettel, hogy Li-Hung-Csang az idegen követeknél tett látogatása alkalmával közölte velök, hogy azzal a kéréssel fordult a pétervári kormányhoz, hogy Girsz orosz követ térjen vissza Pekingbe. Li-Hung-Csang kijelentette továbbá, hogy a császár, a két császárné és Csing herczeg egész családja Szinganfuban van. A császári udvarnak ilyen messze való tartó-

ült a családi asztalnál, és részt vett a házi dolgokban. A férj nem gyanakodott. Barátságosan szoritotta meg kezét annak, ki nejét elrabolta. Mindenki tudta; csak ő nem. Ez a szabály, a dolgok rendje. Valóban egyedül, valóban elhagyatva, rendkívüli képeket festett. Egyikét ezeknek az asszony barátja megvette tizenkétezer frankért. A szegény kitudódott. Csak a férj nem tudta. Ha a mester műve jóságáról, értékéről beszélt, sajtáságosan mosolygott az asszony, mintha mondani akarná:

— Ha Carlo nem szeretne, sohasem vette volna meg a vásznadat!

Végre mégis észrevett volna valamit. Blanka lehetetlen órákban járt ki. — Látták, a mint belépett egy házba, melyben Carlo nagynénje lakott. Ugy hatott ez rá, mint egy tördőfés, daczára vak bizalmának. Beszélt erről az asszonnyal. Ez fennhéjázólag, lóhátról felelt neki. — Azt mondta, nem tűr megjegyzéseket.

Hallgatott.

Végre, mikor a gyanu a bizonyosság küszöbén imbolygott, így szólt az asszony:

— Ha nem hagysz fel sértegetéssel, — elhagyjak örökre! Soha sem fogsz többé látni.

A férj hallgatott.

Soha, soha többé e tárgyban szóváltás köztük nem volt. Nagyon félt tőle a férj, hogy elhagyva lássa magát. Ekkor teremtette legnagyobb művét: Paole és Francescát. A szintén

kodása kissé lassítani fogja a béketárgyalások menetét. A paotingfui expedíció kellemetlenül érintette Li-Hung-Csangot.

London, október 19.

A Times-nak jelentik Pekingből 17-iki kelettel, hogy abban a jegyzékben, a melyet Li-Lung-Csang 16-án intézett az idegen követekhez, egyszersmind sajnálkozását fejezi ki a legutóbb történt események fölött és megígéri, hogy ezek az események nem fognak többé ismétlődni. A jegyzék azt kívánja továbbá, hogy a béketárgyalások általános alapelveinek elfogadása után engedjék meg a cungli-jámennek, hogy folytassa működését, a kárterítés kérdésére vonatkozó pontok elintézése után pedig vonják vissza az idegen csapatokat.

London, október 19.

A Standard-nak jelentik Sanghaiból 17-iki kelettel: Egy kínai hivatalnok, aki most hétfőn érkezett ide Sansziból, megerősíti azt a hírt, hogy Tuan herceg terrorizálja az özeveg császárnét. A hivatalnok azt mondja továbbá, hogy híre szerint a prezumtiv trónörökös, Pucsun herceg, Tuan fia, meghalt. Azt híresztelik továbbá, hogy Li-Hung-Csangot megint lefokozták Paotingfu átadása miatt.

London, október 19.

A Times-nak jelentik Sanghaiból 17-iki kelettel, hogy az akadályok, a melyeket a sanghaji hatóságok által az északi tartományokba tervezett rizskivitelnél utját állották, most már megszűntek, de azért attól tartanak, hogy a Taku előtt szükséges átrakással járó nehézségek miatt már nem lehet annyi rizset szállítani északra, hogy az éhínségnek elejét vegyék. Az a körülmény, hogy az adóul fizetett rizst rendszeresen szállítják a Jangce folyón fölé, azt bizonyítja, hogy az alkirályok és az özeveg császárné még támogatják egymást.

London, október 19.

A Times-nak jelentik Pekingből, hogy az ottani kínai köröket nagyon nyugtalanítja a Kanton környékén támadt dinasztiaellenes mozgalom.

Páris, október 19.

A Havas-ügynökség jelenti Pekingből 18-iki kelettel: Li-Hung-Csang és Csing herceg jegyzéket adtak át a diplomáciai arnak, a melyben azt mondják, hogy megkezdni a béketárgyalásokat. Ezeket a hivatalnokokat, a kik a boxe-ekkel összejátszottak, a kínai törvények értelmében fogják elítélni és megbüntetni, Li-Hung-Csang és Csing herceg, mint a császár megbízottjai, azt indítványozzák,

stát, barna kordovánbőrrel bevont szoba, disz-élkül, apró értéktárgyak, mint faragott asztalok nélkül kettős gotikus ablakkal. A pamagon elterülve, holtan, fehér és mosolygó arzával fekszik Francesca, egy fehér folt a sőt alapon görcsösen összevonaglott ajakkal. Ugyonverve a földön, fehéren, holtan, vállaival a ágynak dőlve, feje a Franciscához közel, fekszik Paolo. Vér a Francisca ruháján a Paolo jassán, megaludt vér a padolaton. Olybá tűnt, mintha a két egymáshoz közeli fej még életet váltana. Lanciotto nincs jelen, de ott van a földön.

Az a távollét, rendkívül művészi hatással állított. Józanul hat minden, megrázólag, agikusan, a csók is, — a csók különösen. Semmi csinált mimika, semmi balletszerű. Az egész kép fölött a görög tragédia, az aischilosi éget lebeg.

Ebben az évben halt meg a művész egy pppangó betegségben, mely tulerős embereket szokott gyakran elragadni.

Tegnap elmentem a sirja mellett. A sirkök két név, két személy, fájdalomtelt versekben siratja korai halálát. És ezek — az aszony és a jóbarát — az árulás még él — márnnyba van vésve, a nap fénye alatt, az azur alatt, virágok között — a szemérmetlen pompázó árulás ott tanyáz a művész sirja lett.

hogy kezdjék meg a béketárgyalásokat s elismerik, hogy a követségek elpusztításáért kártérítést kell fizetni. A kár nagyságát a hatalmasságok megbízottjai fogkonstatálni. Az európaiak új kereskedelmi politikai kedvezményeket, vagy az eddigi szerződések megváltoztatását is elérhetik. Minthogy azonban a hatalmasságok kívánságai különbözők, mindegyiknek külön kellene formulázni a maga kívánságait. Li-Hung-Csang és Csing herceg végül kijelentik, hogy hajlandók a béketárgyalásokat megkezdni és azt kívánják, hogy az ellenségeskedést azonnal szüntessék meg. Az első összejövetelt e hó 21-ére kéri, helyül pedig a kungli-jáment hozzá javaslatba.

Li-Hung-Csang és Csing herceg jegyzékére Pichon francia követ ezt válaszolta: A midőn Kína elismeri, hogy a nemzetközi jogot megsértette, egyúttal elismeri, hogy a felelősség kérdését is rendezni kell. A francia követ ennélfogva a főbűnösök, nevezetesen Tuan, Csuang, Kangji és Tungfusziang példás megbüntetését követeli s hozzáteszi, hogy amíg ezeket le nem fejezik, az ellenségeskedést nem lehet beszüntetni.

London, október 19.

A Reuter-ügynökség jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Két kínai bank az északi kínai zavargások következtében csődbe jutott. A két bank kötelezettségei körülbelül egy millió taelre rugnak. Más bankok is pénzzavarban vannak. Egy kínai bank igazgatója öngyilkosságot követett el. Külföldi kereskedők nem vallottak kárt. Attól tartanak, hogy a darabáruk elárverezésénél a helyzet nyomást fog gyakorolni az árakra, de a mai eladások kielégítőek voltak.

Páris, október 19.

A Havas-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Megerősítik, hogy a francia csapatok e hó 15-én visszaloglalták Paotingfut. Voyron tábornok ideérkezett és a francia csapatok lobogóit a császári palata udvarán állította fel. Waldensee gróf Pekingbe érkezése következtében Voyron tábornok elhatározta, hogy pekingi tartózkodását új utasítások megérkezéséig meghosszabbítja.

Washington, október 19.

Conger amerikai követ megtáviratozta ide bizonyos javaslatok tartalmát, a melyeket Li-Hung-Csang tett a kínai kormány nevében s a melyeknek a béketárgyalások alapjául kellene szolgálniuk. Conger táviratát mindeddig nem hozták nyilvánosságra. Hay külügyminiszter egy óra hosszat tanácskozott Mac Kinley elnökkel s azután hosszasan konferált Vutingfang kínai követtel.

Hongkong, október 19.

Kantoni jelentések szerint az ottani európaiak között nagy a fölháborodás a miatt, hogy a kínai csapatok meggyalázták az európaiak sirjait. Az angol konzul lépéseket készül tenni a bűnösök megbüntetése végett. A keresztények ellen irányuló zavargások, a melyek néhány napig tartottak, ismét megszűntek. Hír szerint a kínai hivatalnokok hajlandók kártérítést fizetni az elpusztított keresztény kápolnákért.

Sanghai, október 19.

A németek visszavonják itt lévő csapataikat.

Az aradi versenyek.

(1900. október 26., 27. és 28.)

— A nevezések. —

Arad, október 19.

Az őszi borongásban, a ökörnyálás levegő világfájdalmas hangulatában minden évben ismerősként látjuk viszont az utcasarkok színel kiabáló plakátjait, melyek a lóversenyeket hirdetik. Az idén három napos lesz az aradi verseny-egylet őszi meetingje; az első napra, október 26-ára, az ügető-versenyeket tűzték ki, a rákövetkező két napra pedig a galop-versenyeket.

Mind a három napra bezárultak már a nevezések, melyeket össze is állított Persa Péter verseny-egylet titkár. A nevezések úgy a lovak száma, mint azok klasszisát illetően izgalmas, érdekes látványossággal kecsegtetik a lovas-sport iránt érdeklődő közönséget.

Az ügető-versenyek hat számában a tavalyi istállók neveit sorra ott látjuk, s e mellett ujjakkal is találkozunk. A két év előtti nagy favorittek Tisza István trapperei nem szerepelnek a nevezettek között.

A kétnapos lóversenyre 43 lovat neveztek, melyek a futamok között megosztva, nagyobb mezőnyöket ígérnek, mint a múlt évié. Tavaly 39 volt a nevezett lovak száma. A versenyekben, mint ehhez már hozzá vagyunk szokva, Geiszt Gáspár színei dominálnak, amennyiben a Geiszt istálló nyolcz lovat jelentett be. Az aradi gyepen új istállók: Ferencz József braganzai hercege, Csizsár István főhadnagyé, Mervelat M. gróf századosé és Starhemberg V. gróf századosé.

A nevezések teljes sora a következő:

Ügető-versenyek.

(Október 26-án.)

1. A) Aradi díj, ügető verseny. Kettes fogatok részére 300 kor. a győztesnek, 100 kor. a másodiknak. Távoltság 6000 méter. (3 aláírás.) 1. Báoffy Albert báró 7é sk. Csalfa, 7é szk. Becze. 2. Kövér Lajos ur id. stpm. Szomjas id. szh. Paulus II. 3. Olasz Elemér ur 5é ph. Rontó, 5é szk. Daru.

2. Urkocsisok Szövetkezete díja, ügető verseny egyes fogatok részére. 200 korona a győztesnek, 70 korona a másodiknak, 30 kor. a harmadiknak, Táv. 2809 méter. (4 aláírás). 1. Almay Olivér ur 6é arsk. Szárca, 2. Ugyanaz 6é fh. Holló. 3. Kövér Lajos ur 2é vilpm Péter 4. Olasz Elemér ur 5é szk. Daru.

3. B) Ügető verseny, handicap. 300 korona a győztesnek. 100 korona a másodiknak. Táv. 6000 méter (3 aláírás.) 1. Bánffy Albert báró 7é sk. Csalfa, 7é szk. Becze. 2. Kövér Lajos ur id. stpm. Szomjas, id. szh. Paulus II. 3. Olasz Elemér ur 5é ph. Rontó, 5é szk. Daru.

4. Kovácsházi díj, ügető verseny, kettes fogatok részére. Tisztelet(díj 600 korona értékben a győztesnek. Táv. 3000 méter. (4 aláírás). 1. Bánffy Albert báró 7é sk. Csalfa, 7é szk. Becze. 2. Ifj. Kintzig János ur 5é vilpk. Kegyencz, 4é vilpk. Coquette. 3. Ugyanaz 5é vilpk. Kegyencz, 6é pk. Sójaj. 4. Melczér László ur 6é stpm. Dongó, 4é stpk. Babi.

4. C) Ügető döntő-verseny 1200 korona a győztesnek, ha ez I. A) és III. B) alatti versenyek valamelyikében díjat nyert; 200 korona a másodiknak; ellenesetben 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Tv. 6000 méter. (2 aláírás). 1. Bánffy Albert Báró 7é sk. Csalfa, 7é szk. Becze. 2. Kövér Lajos ur id. stpm. Szomjas, id. sz. Paulus II. 3. Olasz Elemér ur 5é ph. Rontó, 5é szk. Daru.

6. Jukker ügető verseny, kettes fogatok részére. Tisztelet-díj 300 korona értékben a győztesnek. Táv. 6000 méter. (7 aláírás). 4. Almay Olivér ur 6é arsk. Szárca, 6é fh. Holló. 2. Bánffy Albert báró 7é sk. Csalfa, 7é szk. Becze. 3. Ifj. Kintzig János ur 5é vilpk. Kegyencz, 4é vilpk. Coquette. 4. Ugyanaz 5é vilpk. Kegyencz, 6é pk. Sójaj. 5. Melczér László ur 6é stpm. Dongó, 7é fh. Vihar. 6. Ugyanaz 6é stpm. Dongó, 4é stpk, Babi. 7. Purgly János ur 5é szk. Babos, 6é sh. Bunkó.

Lóversenyek.

(Első nap, október 27-én.)

1. Félvérek gátversenye. 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. 3200 méter. (9 aláírás.) 1. Czárán Márton ur id. fk. *Dóra*. 2. Ugyanez 4é pk. *Zsuzska*. 3. Fejér József ur 4é pk. *Miczike*. 4. ifj. Kintzig János ur 4é stpk. *Bájos*. 5. Ugyanez 5é pk. *Sóhaj*. 6. Ugyanez id. pk. *Fenelány*. 7. Paikert Henrik ur 4é ph. *Nana*. 8. Ugyanez 5é pk. *Tilos*. 9. Rozvány József ur 4é szk. *Klári*.

2. Arad sz. kir. város díja. 1000 kor. a győztesnek 200 kor. a másodiknak. Sikverseny. Táv. 2400 méter. (9 aláírás.) 1. Csizsár István fhdgy 3é pk. *Lady Kildare*. 2. Geist Gáspár ur 3é sm. *Viveur*. 3. Ugyanez 3é pm. *Bohéme*. 4. ifj. Kintzig János ur id. sk. *Rejtély*. 5. Liptay Béla ur 3é fk. *Gyp*. 6. Merveldt M. gróf száz. 3é sm. *Mogorva*. 7. Starhemberg V. gróf száz. 3é sk. *Paquin*. 8. Urbán Péter ur 3é pk. *Ariadne*. 9. lov. Waclawiczek R. száz. 3é sh. *Oreol*.

3. Csálai díj. Gátverseny. 1500. kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Táv. 3200 méter. (7 aláírás.) 1. Geist Gáspár ur 3é sk. *Hirondelle*. 2. Ugyanez 3é sk. *Julis*. 3. Ugyanez 3é pm. *Switcher*. 4. Liptay Béla ur 3é pm. *Vendél*. 5. Merveldt M. gróf száz. id. sh. *Osiris*. 6. Starhemberg V. gróf száz. 3é sk. *Paquin*. 7. Urbán Péter ur 4é pk. *Boru*.

4. Kurticsi díj. Eladó verseny. 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Táv. 1600 méter. (9 aláírás.) 1. Ó kir. fens. Ferencz József braganzai herceg hdgy. 3é pm. *Tedd meg nekem* 1000 kor. 2. Csizsár István fhdgy 3é pk. *Lady Kildare* 1200 kor. 3. Fejér József ur 5é pk. *It's Curious* 800 kor. 4. Geist Gáspár ur 3é pm. *Bohéme* 1600 kor. 5. Ugyanez 3é sm. *Viveur* 1000 kor. 6. Ugyanez 3é pk. *Trilla* 1000 kor. 7. Liptay Béla ur 3é fk. *Gyp*. 8. Merveldt M. gróf száz. 3é sm. *Mogorva* 1000 kor. 9. Urbán Péter ur 3é pk. *Ariadne* 1600 kor.

5. Hölgyek díja. Akadályverseny. Tiszteletdíj 1000 kor. értékben a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. 4000 méter. (9 aláírás.) 1. Csizsár István fhdgy 4é sh. *Léghajós*. 2. Fejér József ur id. fh. *Legény*. 3. Geist Gáspár ur 4é sm. *Ravasz II*. 4. Joanovich Ede száz. id. pk. *Mádi*. 5. Liptay Béla ur 5é ph. *Vadász*. 6. Paikert Henrik ur 5é sk. *Harmat*. 7. Tóth Elemér ur id. pm. *Fadian*. 8. Urbán Péter ur id. pm. *Csákó*. 9. lov. Waclawiczek R. száz. 5é ph. *Darius*.

(Második nap, október 28-án.)

1. Nyerellenek gátversenye. 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. 3200 méter. (9 aláírás.) 1. Geist Gáspár ur 4é sm. *Ravasz II*. 2. Joanovich Ede száz. id. pk. *Mádi*. 3. Ugyanez 5é ph. *Buda*. 4. Merveldt M. gróf száz. 4é pm. *Contrás*. 5. Paikert Henrik ur 5é sk. *Harmat*. 6. Starhemberg V. gróf száz. 5é sh. *Ex offó*. 7. Tóth Elemér ur id. pm. *Fadian*. 8. Urbán Péter ur 4é pk. *Boru*. 9. Ugyanez id. pm. *Csákó*.

2. Mácsai díj. Eladó verseny. 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Táv. 1600 m. (8 aláírás) 1. Ó kir. fens. Ferencz József braganzai herceg hdgy 3é pm. *Tedd meg nekem* 1000 kor. 2. Csizsár István fhdgy 3é pk. *Lady Kildare* 1200 kor. 3. Geist Gáspár ur 3é pm. *Bohéme* 1600 kor. 4. Ugyanez 3é sm. *Viveur* 1600 kor. 5. Ugyanez 3é pk. *Trilla* 1000 kor. 6. Liptay Béla ur 3é fk. *Gyp*. 7. Merveldt M. gróf száz. 3é sm. *Mogorva* 1000 kor. 8. Urbán Péter ur 3é pk. *Ariadne* 1600 kor.

3. Simándi nagy akadályverseny. 1800 kor. a győztesnek és tiszteletdíj a győztes lovasának, 500 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Táv. 4800 méter. (11 aláírás.) 1. Csizsár István fhdgy 4é sh. *Léghajós*. 2. Fejér József ur id. fh. *Legény*. 3. Geist Gáspár ur 4é pk. *Részes*. 4. Liptay Béla ur ph. *Vadász*. 5. Merveldt M. gróf száz. id. sh. *Osiris*. 6. Purgly László ur 6é stpm. *Diák*. 7. Ugyanez 6é pk. *Midnigth*. 8. Starhemberg V. gróf száz. 5é sh. *Ex offó*. 9. Tóth Elemér ur id. pm. *Fadian*. 10. Urbán Péter ur 6é pk. *Pletyka*. 11. Ugyanez id. pm. *Csákó*.

4. Altisztek gátversenye.

5. Vigasz verseny. 400 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. 1400 méter. Erre természetszerűleg be van nevezve mind a 43 versenyló.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Aranyasszony, vigjáték. (Páros bérlet)
Vasárnap: Délután: A vigéczek bohózat. Este: A görög rabszolga, operette. (Páratlan bérlet.)

Az aranyasszony.

— Bemutató előadás. —

A színház vezetősége lehető gyorsan váltotta be az előleges jelentésben foglalt azon ígéretét, hogy iparkodni fog a fővárosi színházak új darabjait mielőbb bemutatni. Az Aranyasszony-t múlt hó 21-én adta először a nemzeti színház és négy hétre már nekünk is lett alkalmunk ezt az érdekes darabot megismerni.

A mai premiére tulajdonképen német. Schönthan és Koppel műfeld „Goldene Éva” című darabjának megmagyarosítása. Makai Emil fordította le valóban művésziesen a verses darabot; azzal azonban, hogy a történetet Nagyenyeden játszattja és a szereplők magyar neveket kaptak ez a tözgyökeres német vigjáték még nem változott át magyarrá.

A főváros egy nagynevű színbírája szerint hiába nevezik az elszegényedett és gazdag feleségre pályázó grófot Gerlevárynak; ez a vékony dongájú, komikus gavallér még se magyar, hanem sült német. Ilyen ügyefogyott gézengúz, ilyen sehonnai tányérnyaló csak a lézengő német Ritterek közt foganhatott.

De nem magyar a szép Éva asszony sem, aki lenézi a maga osztályát és minden áron grófhöz, herceghez akarna feleségül menni; csak a német kis városok nyárspolgár asszonyai kavarodnak így belé a rangkóros romantikába. Epp ilyen német speciálitás Borbála néni is; nincs benne izlés, erősen karikatúra-szerű és magyar vonás nincs benne semmi.

Annál jobb, igazabb és kaczagtatóbb ebben a darabban lovag Znojemszki Loja, a nemzetközi svihák, az örök lengyel! Ezen a figurán nincs kivetni való. Ez a lovag él és pum-pol, szeret és hazudik, kalandos bohémiségének búbajos szemtelenségével és szuverén humorával. Helyeztették bár az északi sarkra, Párisba, Berlinbe, vagy Erdély aranykorába: mindenütt igaz marad; mindenütt könnyelmű, ravasz, szegény, szájhős és a genialis kibuvók páratlan mestere.

Leginkább magyar a szereplők közül Péter aki Olaszországban művészetet tanult, majd — apja tönkrementje után — beállott aranyművesnek a gazdag nagyenyedi ötvös özvegyéhez, hogy aranytalakat öntsön és e közben kiudvarolja magának a szép és nagyravágyó Éva asszonyt, akibe mindjárt szolgálatba álláskor fülíg szerelmes lett.

A darab meséje egyszerű, de van benne valami kedves, idilli vonás. Péter (Palágyi Lajos) szerelmes a szép özvegybe és Éva (Angyal Ilka) is mindjárt észreveszi, hogy ez a fiatal mesterlegény ránézve nagyon veszedelmes. Mivel pedig Éva asszony nagyravágyó és azt akarja, hogy legalább is gróf legyen a férje: gorombáskodni kezd a veszedelmes Péterrel; sőt kiadja neki az utat. De amikor Péter menni akar, mégis csak visszahívja.

Gróf Gerleváry Domokos, (László Gyul), akit Áron, a hitelező, kölcsön adott paripán háztüznézni hajt, bevetődik a szép asszony műhelyébe. A lengyel lovag (Mezey Péter), Domokos régi és agról szakadt czimborája, aki hetek óta eszik-iszik az özvegy házában, elhitei vele, hogy sikerrel udvarolhat a kis menyecskének s elnyerheti a kezét és a hozományát. Domokos ur iramodik a szerencse nyomában és már-már czélt ér a hiu, nagyravágyó

asszonykánál, de az ügyes Péter elébe vág elkaparitja Éva asszonyt a magas rangu or elől. Taktikája régi, de biztos: feltékenny teszi az Arany-asszonyt. Mesét mond neki a grófkisasszonyról, aki szerelmes belé s a mindenáron rajta van, hogy a felesége legyen. Ez a fordulat eldönti Péter ur és a darab sorsát. Gróf Gerleváryi, aki Áron — belátva, hogy malőrös kliense sehol se boldogul — egészen levetkőztetett és rongyos apróruhába bujtott: lefözve sompolyog ki az ötvös műhelyéből feleségül veszi Cillikét, az uzsorás leányt. Éva asszony pedig meghódol a minden grófnál és hercegnél hatalmasabb szerelemnek: édes turbékolással oda borul a Péter legényfiatal, erős karjaiba. Elkotródott a názból a lovag Znojemszky Lója is, akit Borbála néni (Bácsné) nyomasztó szerelme ugratott ki az Aranyos asszony vendégszerető fészkeből. A famózus lengyel csak úgy rázhatta le magát a szerelmes vén asszonyt, hogy elfogadta Péter ur mentő eszméjét és kiadta magát a Joannita-rend lovagjának, aki örök szüzességet fogadott.

A mi pedig az előadást illeti, arról csak dicséretesen lehet megemlékezni és minden egyes szereplőnek gratulálni lehet ahoz, hogy aránylag rövid idő alatt a verses vigjátékot ok kitünően megtanulta, mert csak is így volt lehetséges, hogy a pattogó, ügyes és költői magaslalon álló versezet érvényesült. Angyal Ilka oly felfogásnak adta tanujelét, mely a nagy zási hóbortot nem annyira hóbortnak, mint inkább pillanatnyi szeszélynek tüntette fel, és ezáltal elfogadhatóvá tette a különben excentrikus szerepet. A pörlekedése, zsémbelődése nem volt rideg, áttetszett azon a fejlődő szerelem melege; a szerelem megnyilatkozása pedig édes és megható volt; róla is bátran állíthatjuk, hogy ez a fiatal asszony szerelemre való alkotva.

Palágyi, mint Péter, derekasan megtartotta helyét, a mai szerepével egy fejjel megnőtt, és a közönség zajosan megtapsolta kifogástalan jeles alakítását.

Mezey, a kalandor lengyel, ismét szaporította egygyel kitünő jellem szerepeit. Jól tudta, kedélyes volt, kinek minden svihákságát megbecsültük, mert épen inkább bohém, mint svihás tudott lenni. Ezt a szerepet Ujházy adta a nemzetiben, ki beszédébe egy kis szláv dilektus vegyített. Próbálja meg Mezey is ezt beszédmodort, hiszen az Aranykakasban a Dachsalmayer szerepében nagy ügyességgel jelezte beszédben is apressburgi Kraxelhuber

Gerlevári gróf szerepét László nem fog fel helyesen. Az ő grófja inkább egy bohózat illő karrikatura, aki nem annyira éhenkóró és szerencsevadász, mint inkább nevetséges toba ficzkó. A szerencsevadászt halvány szízzéssel mutatta be, ellenben az ostoba legénytul erős vonásokkal jelezte. A szerep, mint magyar nemes, amugy is felszög és hihetetlen ha már most hozzájárul ez a torzítás, még kevésbé elfogadható. Egy kis mérséklettel a jellemzésben inkább volna helyén — talán venne példát Bácsné Borbála nénién, aki krét humorával tudott enyhíteni a szerzők karikatúráján és mai szereplésével megmutatta hogy művésze tökéletes.

A második felvonásban a szerenádót másodkarmester énekeite a színpalak meg bass-baritonja kellemesen hangzott és nem ártana, ha néha-néha a karmesteri partust felcserélné a színpaddal.

A kisebb szerepekben szemrevaló volt locsa Róza (Áques grófnő) kedves és ügyes Harmath Józsa (Gyuszi) és jó Czákó (Baláz) Caroli

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap délután a *Vigéczek* bolondságain fog nevetni a közönség *Felhő* Rózsi, *Rédei* Szidi, *Harmath* Józsa, *Tolnainé*, *László*, Szadai, Fenyéri, Rubos, Nyilasi, Hegyesi, Bács, Palágyi a sok szereplő közül a jelentősebbek. Nyilasi új kuplékat, mond a jambótársaság tenoristája eddig *Eöri-Szabó* József operaténor lesz, kinek ez lesz az első délutáni szereplése, Vasárnap este *A görög rabszolga* kerül színre, mely ezzel hosszabb időre lekerül a műsorról, mert *A kis szökevény* mellett most már rövid idő múlva előadásra kerülnek *A párisi élet* és *A báránykák* operettek.

* **Diszeloadás Debreczenben.** Debreczen városra tegnap ünnepelte *Simonffy* Imre polgármester 25 éves jubileumát. A színházban rendezett diszeloadással kezdődött az ünnepély. Fényárban uszott az egész színház. Mikor az ünnepelt a színház elé ért, az erkélyen görög-tűz gyuladt ki és mikor páholyába lépett, hatalmas éljenzéssel fogadták és a zenekar rázendítette a *Rákóczy-indulót*, utána a színen megjelent *Fai* Flóra és szép alkalmi költeményt szavait. A költemény elszavalása után felgördült a másik függöny és a szintársulat összes tagjai jelentek meg s elénekelték a „Szózatot” — majd Jókai drámáját „Könyves Kálmánt” játszották.

* **Festetich Andor gróf Szegeden.** Krecsányi színiigazgató a szegedi színügybizottságnak bejelentette, hogy *Festetich* Andor gróftól, a vidéki színészet országos felügyelőjétől levelet kapott, melyben az közli, hogy a közel jövőben Szegedre jön, hogy itt a szegedi színészet dolgában megállapodásokat létesítsen. Talán helyén való lesz, az esetben, ha a felügyelő ur bennünket is szerencsétlen látogatásával, hogy a színiigazgató a mi színiügyi bizottságunkat is előre értesítene a szerencséről és talán az sem volna helytelen, ha ez alkalomból a színiügyi bizottság is sok mindenről tájékoztatná a felügyelőt.

* **Hunyadi László operát Kolozsvárott** tegnap harmadszor adták ebben az évadban nagy sikerrel. Az Erkel zsenijének emlékezetét felidéző gyönyörű áriákat és a szép dalokat zúgó tapssal honorálta a közönség. Mint halljuk, az igazgató is felvette műsorába a magyar operák elejét és ebben az operában fogja előreláthatólag *Soos* második karmester Peturbánt énekelni, kinek szép baritonhangjával ma ösmerkedtünk meg az „Aranyasszony” szerenád-jában.

* **A kassai szintársulat.** A „Csepürágók” második előadása alkalmából a következő rövid bírálatot irt a „Felsőmagyarország”:

„Csepürágók. A jó izlés nevében ezuttal köszönetünket fejezzük ki a tegnapi előadásban közreműködött színművészeknek és színművésznőknek, akiknek kedvetlen vagy szándékos rosz játékokkal sikerült teljesen tönkretenni ezt a jobb sorsra különben sem érdemes fércművet. Rossz darab, még rosszabb előadásban. Egyéb semmi.”

Ej-ej! Vajjon mit csinálhattak *Szendrey*-ék, hogy ilyen köszönetet kapnak?

* **Walter Crane Szegeden.** A híres angol művész Szegedet fogja a jövő héten meglátogatni. Az angol vendégek tiszteletére szerdán este diszeloadás lesz, amelyre az igazgató a *Kurucz-furfang*-ot hozta javaslatba. Az az óhajítás ugyanis, hogy ez alkalomra speciális magyar színdarab kerüljön előadásra, amelyben a magyar nép tarka, színes jellege, viselete, táncza és zenéje is kidomborodik. Vajjon nem csalogathatnánk le a nagy művészt ide hozzánk is?

* **Sonnenenthal Oroszországban.** *Sonnenenthal* Adolf, a bécsi Burgszínház hírneves művésze, jövő hónap közepén Oroszországba indul vendég-körutra. A művész Moszkvában, Odesszában és Kievből fog játszani s körutjáért hatvanötezer koronát kap.

* **Gyermek-eloadás Nagyváradon.** Az új színház igen ügyesen fogja fel hivatását. Vasárnap délután lesz az első gyermek-eloadás, mely alkalommal a „*Babszem Jankó*” című bohózat kerül színre fényes kiállításban. Nálunk még nem rendeznek ilyen előadásokat, pedig az iskolaszékkel egyetemben na-

gyon üdvös volna az ilyfajta előadásokat a színházban állandóan meghonosítani. Sem a színiigazgató, sem a gyermekek nem vallanak ennek kárát.

A möllersdorfi szerelmes rab.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 19.

A möllersdorfi katonai fogság legérdekebb lakója *Mattasich-Keglevich* Géza, volt ulánus főhadnagy — mint azt mai lapunkban megírtuk — a minap levelet irt *Polónyi* Géza országgyűlési képviselőnek és megkérte, vállalja el gondnokságát. *Polónyi* tanácsára a volt főhadnagy írásban beterjesztette ezt a kérelmet az illetékes badeni törvényszéknek. A törvényszék a budapesti árvaszék útján felszólította *Polónyit*, hajlandó-e a gondnokság elfogadására.

Polónyi készséggel teljesítette a möllersdorfi szerelmes rab kívánságát és már tett is érdekében lépéseket.

Egy fővárosi hírlapíró előtt *Polónyi* teljes készséggel mondta el mindazt, ami ez idő szerint az ügy érdekében már elviselheti a nyilvánosságot.

— Ma délelőtt jártam — mondotta — a budapesti árvaszéknél, ahol kijelenttem a gondnokság elvállalására való hajlandóságot s egyuttal rögtön le is tettem az árvaszék jegyzője előtt az erre vonatkozó fogadalmat.

Mattasich-Keglevich két levelet irt *Polónyi* képviselőhöz, s megkérdezte, hogy hajlandó-e elvállalni a gondnokságát. A levelek annak rendje és módja szerint jogos uton érkeztek meg, a möllersdorfi fegyházfelügyelőség látta-mozásával. *Polónyi* képviselő válaszában azt tanácsolta a főhadnagynak, hogy forduljon kérelmével a badeni járásbíróshoz, amit *Mattasich* a legrövidett idő alatt meg is tett. S a badeni járásbíróshoz a lehető legsürgősebben, huszonegy óra alatt irt át a budapesti árvaszékhez.

Mattasich voltaképpen nem budapesti, hanem horvátországi illetőségű, reá nézve a varasdi gyámhatóság intézkedik a gondnokról, s így a badeni hatóság nyilván az eljárás siettetése végett fordult elsősorban a budapesti árvaszékhez, hogy az illetőségi kérdés eldöntése ne késleltesse az ügyet.

Annál is inkább figyelemreméltó ez a gyorsaság, mivel *Mattasich* iránt horvátországi illetősége miatt az osztrák törvényben megállapított eljárás van érvényben, amely szigorubbán bánik el rabbal, mint a magyar törvény. Mig ugyanis Ausztriában csak gondnokot neveznek ki a rab számára, Magyarországon meghatalmazottat kérhet.

Rendben lévén *Mattasich-Keglevichre* nézve a gondnokság kérdése, *Polónyi* most már ráruházott jogánál fogva a legbehatóbban lát neki a munkának s ha egy-két nap múlva megkapja Badenből hivatalos kinevezését, a legközelebbi napokban, talán már a jövő hét elején Möllersdorffba utazik, hogy ott helyben egészítse ki legalaposabban az adatait.

— Ugy is mint magyar képviselő, úgy is mint ügyvéd, a leglelkiesmeretesebben és legnagyobb buzgalommal kutatom ezt az ügyet — jelentette ki *Polónyi* — s ha az okiratokból arról győződhetem meg, hogy téves ítélet forog fenn, akkor minden lehető el fogok követni az orvoslás érdekében. Munkámban akkor lesz szükség a sajtóra, amelyről tudom, hogy az ügyet elő fogja mozdítani.

Polónyi képviselő végül még megjegyezte, hogy *Mattasich* a levelei tanúsága szerint teljes egészséggel örvend s hogy annak idején mindazt, amit a nyilvánosságra megértnek tart, a lapokban közzététi.

Az aszfaltbetyárok ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, október 19.

Addig jár a korsó a kutra, amíg eltörik. Ez a régi közmondás teljesen ráillik az aszfaltbetyárokra. Mostanában ugyanis ugyancsak rájok jár a rud.

Annyi czudarság után, végre a rendőrség is megsokalta a dolgot és szigorú utasítást adott a rendőrközegeknek, hogy az aszfaltbetyárok ellen lépjenek fel, szólítsák igazolásra vagy kísérik a rendőrséghez.

Ez intézkedésnek első gyümölcse: V. Béla vasuti hivatalnok. Aldozatnak nem lehet mondani, mert hiszen ő maga kereste baját.

A múlt hetekben történt, hogy V. az egyik fővárosi színházban meglátott egy elegáns hölgyet, aki, mint a következmények bizonyították, nagyon megtetszett neki.

Az előadás után figyelemmel kísérte s miután az előcsarnokban észrevette, hogy a hölgy nyugtalanul jár ide-oda, mint a ki keres valakit, elhatározta, hogy felajánlja kíséretét.

Már alig egy két ember volt az előcsarnokban, midőn az ismeretlen hölgy végre bosszankodva távozott és gyors léptekkel ment a Kerepesi-ut felé. V. vasuti hivatalnok a nyomában, egyik elhagyottabb mellékutcán aztán megszólította a hölgyet.

— Szabad asszonyom felajánlanom a kíséretemet? — s ezzel már a karját is nyújtotta.

A hölgy ijedten tiltakozott a megtámadás ellen és még gyorsabb léptekkel haladt, de kíséretét nem riasztotta el, mert az másodszor és harmadszor is megszólította.

A hölgy ekkor futva menekült a Kerepesi-ut felé, ahol végre meglátott egy rendőrt és sirva panaszkolta el üldöztetését. Andrásnak sem kellett egyéb, tetszett neki a szerep: „az ártatlanul üldözött védangyala”; — utána iramodott a már ekkor elszelelni készülő V.-nek és sikerült is elfogni őt, mire igazolás czéljából a rendőrséghez vezette.

Itt vették fel másnap a jegyzőkönyvet a rendőr és az illető uri hölgy panaszára, akiről kiderült, hogy egy előkelő vasuti tisztviselőnek a neje és férje kellemetlen félreértés folytán másik színházban kereste, miután ő maga nem ért rá színházba menni. Így történt, hogy a hölgy egyedül volt kénytelen haza menni.

V.-t a rendőrség 50 frt pénzbírságra ítélte s az üldözött hölgy férjének kérelmére az aktákat áttették a kereskedelmi miniszteriumhoz, ahol megindították ellene a fegyelmi vizsgálatot.

A vizsgálatot már be is fejezték s ennek eredménye az lett, hogy V. Bélát elmozdították állásából.

Kegyetlen, de megérdemelt büntetés.

Erzsébet-renddel

a vádlottak padján.

(Müller doktor ápolónője.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 19.

Érdekes vádlott ült ma a szombathelyi kir. törvényszék előtt: özv. *Hochegger* Józsefné volt bécsi kórházi ápolónő, a kit két év előtt sokat emlegettek *Müller* dr., a pestisben meghalt klinikai segédorvos nevével kapcsolatban. *Hochegger* né volt az, ki a tudomány-szomjas fiatal doktort, a tudomány ez igazi vértanúját bámulatos önfeláldozással ápolta. Mint olvasóink emlékeznek rá, az ápolónő szintén megkapta akkor a pestist, s csak a szerencsés véletlennek köszönhető megmenekülését.

Mikor *Hochegger* né felépült, a bécsi orvos

körök valósággal ünnepezték nemes bátorságát, önfeláldozását, melyről tudomást vett a király is és Hoheggernét ez *Erzsébet-renddel tüntette ki*. Ő az első középosztályból származott nő, ki ezt a magas kitüntetést megkapta.

És most úgy fordult a dolog, hogy *Hoheggernétől visszaveszik az Erzsébet-rendet*, még pedig törvényszáki ítélet alapján. Méltatlannak mutatkozott a királyi kitüntetésre, beszenyezte, besározta a magas ordót, a melyet nem szabad, nem lehet többé viselnie.

A 27 éves Hoheggerné Vas megyében született s így került ma a szombathelyi törvényszék elé *lopás vétsége miatt*. 1898. augusztus havában, tehát közvetlenül bécsi szereplése előtt, Münchenben volt betegápolónő s ott több értéktárgyat tulajdonított el egy *Hösle* Mária nevű nő kárára. Hoheggernére akkor még nem is gyanakodtak, de ő, nehogy baja essék, tanácsosnak látta Münchenből megszökni.

Mikor a pestisből kigyógyult az Erzsébet-rendet megkapta, elutazott Bécsből és lement Szerajevóba. Akkor derült ki, hogy *Hösle* Mária-t ő lopta meg. A müncheni rendőrség rögtön kerestette Bécsben, de mivel ott már nem volt, Szerajevóban tudakozódtak utána, a hol elfogták, Bécsbe szállították és vizsgálati fogságba helyezték.

Három hétig nyomta a börtönt az Erzsébet-rendjeles hölgy, mikor lehozták Szombathelyre, a hol ma ültek felette törvényt. Itt mindenelőtt az derült ki, hogy Hoheggerné nem büntetlen előéletű, mert a müncheni rendőrség már 1898. február havában öt heti fogságra ítélte, ugyancsak lopás miatt.

A tolvaj betegápolónő bevallotta, hogy ő lopta meg *Hösle* Mária-t, a miért *két havi fogságra ítélték*. Mivel a vizsgálati fogságban töltött időt beszámították, ez pedig több, mint két hónap, az ítélet kihirdetése után szabadlábra helyezték.

A törvényszék kimondotta a *politikai jogok elvesztését* is, a mivel együtt jár a rendjel elvesztése. Tehát van már egy olyan Erzsébes-rendes hölgy, a kitől törvényszéki ítélettel vették vissza ezt a szép kitüntetést.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Kölcsey-egyesület választmánya folyó hó 20-án, szombaton délután 5 órakor az egyesület helyiségében (ereklje-muzeum) fontos tárgysorozattal gyűlést tart, melyre a választmány tagjait ez uton is tisztelettel meghívja a titkár.

(*) A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlés aradi fiókja holnap, szombat este nyolcz órakor *rendkívüli* választványi ülést tart. Ülés után társas-vacsora lesz a Schwéznér-féle vendéglőben, melyen az egyesület minden tagját szívesen látja az *elnökség*.

* Az Aradi Erzsébet I. jótékony asztaltársaság holnap este (szombat) 8 órakor saját helyiségében (Mirtl József vendéglője) ülést tart.

Herczegi palotától a lebujig.

— Az orosz hercegnő drámája. —

Budapest, október 19.

Sokan élnek még a fővárosban, a kik emlékeznek a kis *Gorcseszkov* Luciára, a ki husz esztendővel ezelőtt, észbontó szépségével és csillogó gyémántjaival, egy csapásra hódította meg az aranyifjúságot. De senki sem tudja talán, mi lett a szép Luciából, hová lett, hogy végezte be pályafutását.

A szép Lucia meghalt. Tegnap temették el a kőbányai-uti temetőbe. Koporsóját nem kísérté senki s a frissen hantolt siron nem jelzi semmi, hogy egy *orosz hercegnő*, aki valamikor az ifjúság bálványa volt, nyugossza ott viharos pályafutásának örök álmait.

Gorcseszkov Lucia husz, vagy talán több esztendővel ezelőtt került a kancsukák hazájából a fővárosba. Édes atya duszgazdag ember volt, a ki egyetlen leányát, Luciát, a ki hercegi vérből származott. főúri családhoz méltóan, sok évig zárdában neveltette. Tizenhat esztendő volt a szép leány, még éretlen eszű, a mikor Szentpétervárott megismerkedett egy magyar származású katonatiszttel, a ki akkor 24 esztendő volt. Egy fényes bálon találkoztak, s többé elfeledni nem tudták egymást. Az apa hercegi vérből származó férjet óhajtott egyetlen leányának, a kire nagy vagyon várt. Ám a leány csak a tiszt szerelméért rajongott. Hiába mozgattak meg minden követ, az apa szívét meglágyítani nem tudták.

Történt aztán, hogy a kevély orosz sulyosan megbetegedett. Ez elég jó alkalom volt arra, hogy a szerelmes pár már előre megállapított tervét, hogy megszöknek, keresztül vigye. Egy szép reggelen eltűntek az orosz fővárosból. Hiába kutatták a kozákok, hiába keresték az orosz rendőrségnek legügyesebb emberei, nyomukra akadni nem tudtak.

Három esztendővel az eset után egy gyönyörű szép nő tünt föl Budapesten, a ki nemcsak szépségével, hanem gyémántjaival is szenzációt keltett. Egy délczeg természetű ifjú karján látták mindenütt megjelenni. A főváros akkori arany-ifjúsága s nem egy mágnás rajongott a szép nőért, a kiről senki sem tudta, kicsoda. Neje-e az ifjunak, vagy nővére. Kutattak-keresték, de a szerelmes pár inkognitóját annyira meg tudta őrizni, hogy a kutatás eredménytelen maradt.

A fiatal pár egyszerre eltűnt a fővárosból.

Sok esztendőre rá, egy silányul öltözött nő állította meg az utcán az embereket, kezét könyöradományért tárva ki. Voltak, a kik különös hasonlatot találtak a szép Lucia és a kolduló nő között.

A silányul öltözött nő később a pálinkamérések ismert alakja lett s nem egyszer volt a rendőrségi börtönök lakója. Nem büntetért, hanem botrányos részegségért került oda. Végre már a lebujokból is kilökték, elzüllött végképen.

Tegnapelőtt egy pálinkamérésben egy nő hirtelen rosszul lett, szívszélhűdés ölte meg. Bevitték a morguba s tegnap mint ingyenes hallottat temették el.

A szerencsétlen nő a szép Gorcseszkov Lucia orosz hercegnő volt. Sirját nem jelzi márványszobor, a frissen hantolt siron nincsenek koszorúk, de még egy silány fejfa sem jelzi, hogy a sir egy orosz hercegnő hamvait rejti magában.

A Kölcsey-egyesület zsúrjai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi bizottsága ma este tartotta értekezletét az ideoi téli szezon felolvasó- és hangverseny-estélyei ügyében. A bizottság, mely *Somogyi* Gyula elnöklete alatt ült össze, főképen a program változatosságát és érdekességét tartotta szem előtt mai tanácskozása alkalmával. Erre való tekintettel elhatározták, hogy neves *fővárosi írókat*, valamint a *vidéki színpadok ismertebb művészeit* felkérlik a műsor gazdagítására.

Az ideoi zsúr-ciklus *hat előadásból* fog állani, melyeket szombatonként délután tartanak meg fél 5 órai kezdettel a városháza nagytermében.

Az első zsúrt november hó 3-án rendezik. Ennek főpontja *Benedek* Elek, az általános ismert író felolvasása lesz, melynek megtartására *Benedek* már ígéretet tett *Somogyi* Gyu-

lának. A műsort zene- és énekszámok egészítik ki. Az utóbbira az aradi színház egyik női tagját kéri fel.

Legérdekesebb lesz az előadás, melyet november 24-én *Vörösmarty Mihály* emlékére tartanak. Deczember 1-én lesz tudvalevőleg századik évfordulója a nagy költő születésének s ez alkalommal, a zsúr-ciklus keretében, nagyobb szabású ünnepélyt rendez a Kölcsey-egyesület. Ennek vázlatos programját is megállapították ma.

Az ünnepély *Vörösmarty* nemzeti imádságával, a *Szózat* eléneklésével kezdődik, majd *Somogyi* Gyula tanár tart *felolvasást*. Két szavallat lesz, mindkettő *Vörösmarty* költeményeiből válogatva. A színház egy női tagját a *Szép Ilonka*, egy férfi tagját pedig *A vén cigány* előadására kéri fel. Követi ezt a költő *Keserű pohár* című versére írt énekszám, mely után az ünnepélyt az egyesület elnöke *zárszava* rekeszti be.

Az egész ciklusra 6 koronáért válthatók számozott helyekre szóló jegyek, míg ezek ára egy délutánra 1 korona 40 fillér, az egyszerű belépő-díj pedig 60 fillér. Az egyesület tagjai, tagsági igazolványuk felmutatása mellett a díjak felét fizetik. A karzati jegyek ára 20 fillér.

Izgalmas jelenet

az ellenőrzési szemlén.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 19.

Most, hogy az ellenőrzési szemlék javában folynak országszerte, ismét szomorúan aktuálissá lett a „*Hier-jelen*“ kérdése. Mindennap veszünk *hirt* (ez nem szójáték akar lenni) ennek alkalmából önálló nemzetiségünk megcsufolásáról s ez a tény egyben nyelvünk hivatalos jogosultságát is kétségbe vonja.

Tegnap számunk távirati rovatában beszámoltunk egy *debreczeni rezervistáról*, akit, *mí* dőn néven szólítva, természetesen és jogosan „*jelen*“-t kiáltott, előbb főhadnagya, aztán kapitánya lecsukatott.

Kolozsvárt is megtörtént tegnap ugyanez az eset, talán ép abban a pillanatban, mikor az alföld metropolisában elítélték a „*hier*“-telen rezervistát.

Nálunk Aradon minden tüntetés nélkül folyik a szemle. Magyar, német, román tartalékos kivétel nélkül az előírt szóval jelentkezik s így *Burdea* kapitánynak, ki a szemlét tartja, nem igen kell a *civil-izált* hadfiakkal kellemetlenkedni.

A nemzetiség, a nyelv melletti tüntetés mint tavaly, úgy most is Ausztriában jut legerősebben kifejezésre. Napirenden vannak a legkomolyabb összeütközések a „*Zde*“ és a „*Tukaj*“ miatt. Hanem olyan különös eset, min amelyet ma Prágából jelent a táviró, még sehol sem történt.

A távirat így mondja el a részleteket:

A közeli *Horvitz* községben ma kezdődött meg az ellenőrzési szemlé, amelyen részt vesz *Erban* Ágoston dr., az ottani cseh *partizán* klub elnöke is.

Mikor reá került a sor, a szemlét vezető százados így szólította fel az egész kerületbe egyébként jól ismert, nagy szerepet játszó politikust:

— Augustin Erban!

Erban meg sem mozdult.

— Augustin Erban! — ismételte a százados, de újra eredmény nélkül.

Erre a százados ingerülten oda lépett doktor juris elé és odakiáltott:

— Nem hallotta, hogy szólítottam? Vagy talán nem akarja hallani?

— Engem senki sem szólított — felelt.

Erban, ki, bár fel volt indulva, külsőleg megtartotta hidegvérét.

— Kétszer is kiáltottam: Augusztin Erban; maga itt állott előttem s hallotta.

— Ezt mondhatta százados ur — felelt Erban a nyomasztó csendben, mely az izgalmas jelenetre a teremben támadt. Ezt mondhatta, de ez nem az én nevem, mert én doktor Augusztin Erban vagyok s addig nem fogok jelentkezni, míg nem hallom a teljes nevemet, melynek viselésére a törvények jogosítanak.

A százados, ki haragjában alig tudott szóhoz jutni, erre Erbant letartóztatta.

Az esetnek nyomban híre terjedt a városban s százakra menő tömeg Erbant éltetve, fenyegető állást foglalt el a kaszárnya előtt. A polgármester, hogy a készülő zavargásnak elejét vegye, felszólította a századost, hogy Erbant bocsássa szabadon. Mikor ez megtörtént, a tömeg a bátor politikussal éljenzésével szétszözlött.

Erbanra nézve természetesen még nem ért ezzel véget a dolog.

HIREK.

Meghívó.

Az aradi szabadelvű párt végrehajtó bizottsága f. hó 20-án, azaz szombaton délután 6 órakor a

Fehér Kereszt

szálló külön termében ülést tart, melyre a végrehajtó bizottság tagjait e helyen is tisztelettel meghívja:

Arad, 1900. október 19.

A pártvezetőség.

— A király Gödöllőn. Ő felsége két nap óta nem hagyta el a gödöllői kastélyt s egész idejét fontos államügyek elintézésével, különösen a novemberi előléptetések ügyével töltötte. A király környezete azonban a zimankós, esős idő daczára tegnap is nagy vadászatot rendezett a nagykirályi erdőszékhelyen. A vadászatot résztvettek Lipót és György hercegek, Ferdinánd toskánai nagyherceg. Az udvari személyzetten kívül ott volt Selley Sándor min. tanácsos, országos rendőrfőnök. Az udvar kora reggel hajtatott ki négyes fogatokon az erdőhöz s onnan csak a szürkületkor tért vissza a kastélyba. — A király az eddigi megállapodások szerint e hó 26-án elutazik Gödöllőről Bécsbe.

— A humanitás ünnepe. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A nagypénteki református társaság az elzúllott gyermekek felnevelésére épült Erzsébet-házat nagy ünnepséggel avatta ma fel Budaörsön. Az ünnepségen előkelő közönség jelent meg, köztük Széll Kálmán miniszterelnök, Hegedüs Sándor és Darányi Ignác miniszterek. Széll Kálmánt, ki a király személyét képviselte, Hegedüs Sándor, Kiss Áron igazgató és Pejacsevich Lenke grófnő üdvözölték. A miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy a szép ünnepélyről jelentést tesz Ő felségének s tolmácsolni fogja a jelenvoltak háláját és köszönetét a legfelsőbb támogatásért.

— A király az aradi Szentháromság-szoborról. Róna Józsefet, aki jelenleg az aradi Szentháromság-szobron dolgozik, ma reggel nyolcz órára berendelték a gödöllői királyi kastély fehér termébe, ahol felügyelete alatt tegnap helyezték el Erzsébet királyné szobormintáit. Két mintát készített a művész, amelynek karaktere ugyanaz, csak fölfogása különböző. Ezeket tekintette meg a király, nagy dicsérrel és elismeréssel halmozva el a mű-

vészt kitünő munkájáért. Es ekkor történt, hogy a király Aradról is megemlékezett. A király azt a kérdést intézte a művészhez:

— Miféle munkákon dolgozik jelenleg?

— Többek között az aradi Szentháromság-szobron, felség!

— Az aradi templomban fogják azt elhelyezni? — kérdezte a király.

— Nem, Felség, Arad fő-utcáján állítják föl.

— Ez nagyon szép lesz — mondá a Felséges ur, aki nagy érdeklődéssel hallgatta a művész magyarázatát.

Es ezzel a király elbocsátotta Róna Józsefet, még egyszer kifejezve előtte, hogy az Erzsébet királynéről készített szobormintái nagyon tetszetek neki.

— A leányok szabad lyceuma. Érdekes és szép tervet visz keresztül az aradi Kölcsey-egyesület, az irodalmi szakosztálya nagybuzgalmu elnökének, Somogyi Gyulának kezdeményezésére. Deczember elején előadást nyit a művelt leányok számára. Hetenkint, valószínűleg a szerdai napon délután egy-két órán át tartanak az előadások, melyek keretében a hazai és külföldi irodalom, a történelem, művészet és más tárgyak kerülnek sorra. Az előadásokat csupán nők, a leányok s azok női kísérői hallgathatják. Egy-egy előadásra csupán 20 fillér díjat kell fizetni. A lyceum megnyitása deczember első napján lesz, mely alkalommal Somogyi Gyula tanár fog előadást tartani.

— Frigyes császár özvegye. Friedrichshofból táviratozzák, hogy Frigyes császár özvegye a legutóbbi éjjelt jól töltötte. A Hamburgban időző császári párt telefonon óránként értesítik a beteg császárné állapotáról. Minelyt a császárné állapota megjavult, azonnal elviszik Olaszországba. Az udvari körök határozottan remélik az özvegy császárné teljes fölépülését.

— A nemzetközi diákszövetség magyar osztályának küldöttsége Ludvig Rezső szövetségi elnök és Zsembery István ma tisztelegtek Wlaszics Gyula közoktatásügyi miniszternél, megköszönve ama jóindulatát, melyben a párisi diákkongresszusra kiküldött magyar ifjakat részesítette. Együttal beleegyezést kérték ahhoz, hogy a nemzetközi diákkongresszus 1902-ben Budapesten jöjjön össze. A miniszter elvben helyeselte az eszmét és megígérte, hogy beható tanulmányozás tárgyává teszi, tekintettel a hozzáfűződő más kérdésekre, végre szíves kézzorítással bucsuzott a küldöttség tagjaitól.

— Azok a szép aradi menyecskék! A képviselőház tegnapi üléséről írva, az E—s az alábbi vidám karcolatot közli:

Perczel Dezsőnél, a Ház feltűnést keltett elnökénél határozottan érdemesebb volt megnevezni azt a széke menyecskét, a ki férje oldalán ott ült a baloldali karzaton.

Valamelyik hunczutkodni szerető honatya elkezd híresztelni:

— Tudjátok-e, ki az az elegáns fiatal ember azzal a szép asszonnyal a karzaton? Senki más, mint Günther német herceg, Vilmos császár sógora, meg a felesége!

Elhitték.

Gyorsan terjedt is a híre:

— Günther herceg és a felesége!

És ha a képviselő urak túlnyomó többsége általában nagy érdeklődéssel viseltetik a szép asszonyok iránt, hát a szép hercegnők iránt természetesen még nagyobb az érdeklődés.

Hát a hány gukker volt a Házban, azt mind odairányították a baloldali karzatra és a szép, széke menyecske ugyancsak irult-pirult, a mikor észrevette, hogy nagyon megfigyelik és bájos szemérmességgel sütötte le a szeméit.

— Hát mit néznek ezek olyan nagyon? — kérdezte a honvédelmi miniszter.

— Günther herceget, meg a feleségét? — világosították föl.

Arra a legdélcegebb miniszter kacagni kezdett.

— Ugyan ki csapott így be benneteket? Günther herceg . . . mi nem jut az eszetekbe!

Es aztán kiderült, hogy:

1. Günther herceg inkognitó volt ugyan feleségétől Budapesten, de már elutazott.

2. Hogy az az elegáns fiatal ember egy aradi kereskedő volt a nevével.

Sok idejük a becsapottaknak nem volt a röstelkedésre, mert az ülés mindössze is ssak néhány perczig tartott.

— Az őszi vásár. November 2-ikán veszi kezdetét Aradon az őszi vásár. Minden rendű vásárok között az őszi szokott legélenkebb lenni. A behozatal erős lesz ugy az állatvásáron, mint az ipari árukban. A vételkedv, bizonyoz nem lesz arányban a behozattal, miután ez soha sincs így, de azért mégis akad vásárló közönség, miután így ősszel valamelyes pénz mégis csak akad a bugyillárisban.

— Százháromeves asszony halála. Özv. Deutsch Albertné kanizsai születésű izraelita vallású asszony ma az aradi szegényekházában meghalt. Az elhunyt olyan hosszú életet élt, amennyi két normális koru embernek is elég lett volna: 103 sves volt.

— Egy kis statisztika. Előttünk fekszik a statisztikai kimutatás a magyar korona országainak külkereskedelmi forgalmáról az 1900. év jan. 1-től aug. végéig. E kimutatás bizony csak azt tanúsítja, hogy még mindig sok pénzünk van külföldi cikkek bevásárlására és igen kevés, vagy semmi a hazai iparterméneink pártolására. Alább közlünk egy kis egybeállítást, annak beigazolásául, hogy mint szórjuk pénzünket a külföldre és mily messze vagyunk még attól, hogy hazai iparunk legyen a — saját jóvoltunkból.

Sört behoztunk külföldről 152.655 mmázsát, kivittünk 36.143 mmázsát. Bort behoztunk 590.344 mmázsát, kivittünk 403.571 mmázsát. Barna szent behoztunk 881.917 mmázsát, kivittünk 3.453.123 mmázsát. Kőszent behoztunk 6.967.251 mmázsát, kivittünk 1.022.730 mmázsát. Pírszent (kóksz) behoztunk 2.063.016 mmázsát, kivittünk 82.520 mmázsát. Petroleumot behoztunk 103.107 mmázsát, kivittünk 59.021 mmázsát. Gőzcséplőgépet behoztunk 339 drbot, kivittünk 86 drbot. Aratógépet behoztunk 483 drbot, kivittünk 122 drbot. Vetőgépet behoztunk 2046 drbot, kivittünk 112 drbot. Gabona rostát behoztunk 2580 drbot, kivittünk 1276 drbot. Ekét behoztunk 25.539 drbot, kivittünk 6153 drbot. Gőzekét behoztunk 21 drbot, kivitel semmi. Szecskavágót behoztunk 2650 drbot, kivittünk 89 drbot. Répavágót behoztunk 273 drbot, kivittünk 5 drbot. Daráló és egyéb mczógazdasági gépet behoztunk 3579 drbot, kivittünk 164 drbot. Borászati gépet behoztunk 707 drbot, kivittünk 89 drbot.

— Huzhatja már Zöldy Marczit! Marczit cigányának az utóbbi időben ugyancsak meggyült a baja a hegedűje miatt. Zaklatták a felettes hatóságok, hogy addig tilos a primáskodás, amíg a kardbojthoz is joga van. Ma végre megszűnt az akadály, mert a Budapesti Közlöny reggeli száma közli a Marczit primás ezredének rendeletét, amely tudja, hogy Zöldy János (ez a családi neve) tencsényi 15. honvédgyalogezredbeli főhadnagynak tisztirendfokozatáról kért leköszönése — elfogadtatott. Nincs tehát többé semmiféle akadály; bátran, vigan huzhatja már Zöldy Marczit.

— Az első hó és a farkasok. Aradmegyében már megérkezett az első hó, megérkeztek a farkasok is. Még csak az a bizonyos drótostót van hátra, kit a fenevadak az ut árkában

szokásszerűleg széjjeltépnek s akkor a téli hangulat teljes lesz. Szívszorongva várjuk tehát a drótostót, addig pedig álljon itt *Banesdi* levelezőnk alábbi tudósítása: F. hó 18-án délután *Brusztur* községben erősen havazott s azóta a környékbeli hegyeket fehér lepel borítja. Banesden a községi korcsma közelében tegnap a farkasok szétlépték *Rehaj* György Makszim ottani gazda két lovát. Tegnap este 9 óra tájban az ordások a község alatti hegyen vonítottak s csak többszöri lövöldözés után távoztak el.

— **Aradi versenyek.** Az aradi versenyegylet által f. hó 26, 27, és 28-án rendezendő ügétő- és lóversenyek tiszteletdíjai *Assael H.* és fia ékszerész cég Atzél Péter-utcai üzletének kirakatában a mai naptól kezdve ki vannak állítva és ott megtekinthetők.

— **Aki a detektívet tanárnak nézi.** Különös módon került az aradi rendőrség kezeibe egy furfangos család. *Horváth* Lajosnak hívják, 47 éves s neve ott szerepel a rovott egyének albumában. A maga mesterségében, a csalásban igen ügyes, úgy, hogy *részgyűrűvel becsapott Aradon több ékszerészt*, ami pedig lehetetlennek látszó dolog. Egy ízben, mikor a rendőrségnél megkérdezték, mi a foglalkozása, dicsekedve mondta:

— Ahány ujjam van, annyi a mester-ségem.

Ha mindegyikben olyan tökéletes, mint a részgyűrű eladásában, akkor igen előkelő család. *Horváth* úgy kerül most szóba, hogy *Kovács Vinczénél*, mint az aradvidéki tanítóegylet elnökénél megjelent és állás nélküli tanítónak adta ki magát, segélyt kért tőle. Mikor *Kovács Vincze* igazolást kívánt, azt mondta, majd elhozza iratait s eltávozott. Éppen visszatérőben volt, mikor az utcán találkozott *Kondor detektívvél*, kit *Kovács Vinczének* nézett,

— Alászolgája tanár ur, itt hozem az irományaimat — szólította meg *Kondort*.

A detektív, ki még régebbi csalásai idejéből ismerte *Horváthot*, sejtette, hogy valami csalásban jár, s felvitte a rendőrségre. Itt lakása után kérdezősködtek s elküldtek *Illés-utca 52.* szám alatti lakására, hol azonban nem *Horváth* hanem *Kovács Lajos* néven szerepelt s így volt a neve bejeleltve is. A rendőrség hamis név használatért három napi fogházbüntetésre ítélte s egyéb ügyei miatt megindította a nyomozatot.

— **Szerelmi regény a fővárosban.** *M.* budapesti bankár leánya a Lipótváros egyik kiváló szépsége szüleivel gyakran ellátogatott egy fővárosi nagyobb vendéglőbe, ahol esténként a honvédszenekar hangjai mellett mulat a közönség. A szülőknek feltűnt, hogy a leány napról-napra nógatta szüleit, hogy vigyék el a vendéglőbe, mert a honvédszenekar hangversenye neki felette tetszik. A mi rosszat sem sejtő szülők el is mentek gyakran oda. Csakhamar kiszült azonban, hogy nem a zene vonzza oda az ábrándos leányt, hanem a zenekar egy csinos tagja, névszerint *Barna Józsi*. Hiábavalónak bizonyult most már minden ellenkezés, a szerelem győzedelmeskedett és a leány jóvoltáért remegő szülőknek nem maradt más hátra, mint *beléegyezni az eljegyzésbe*, amely a napokban meg is történt, nemsokára a lakodalmat is meg fogják tartani. A szerelmi regény ezen kifejléséről sokat beszélnek most a Lipótváros előkelő zsurjain.

— **Vasuti szerencsétlenség Párisban.** A Concorde-Champs Élyséi pályaudvarban, mint távirati uton értesülünk, a mai napon vasuti szerencsétlenség történt. Két vonat összeütközött és az utazók közül tizenötön súlyosan megsebesültek.

— **Éjhaboru októberben.** A biharmegyei *Nagy-Szalontán* tegnap délelőtt nagy vihar volt. Délelőtt tizenkettő órakor villámlással kezdődött a vihar, majd esni kezdett az eső. A

villám utóbb belecsapott özvegy *Kertmegi Sándorné* házába, a mely teljesen leégett. A lakók idejekorán elhagyták a házat.

— **Munkás-zendülés tiz halottal.** A Dráva mentén levő *Ferdinánd-köszénbányán* a minap nagyszabású munkászavargás volt. A bánya horvát munkásai haragusznak a cseh munkásokra, kik nagyobb bért kaptak és *Havlicsek* Vendel bányamérnökre, mert állítólag az ő befolyására fizették jobban a cseheket. Tegnap reggel aztán a horvátok megtámadták a cseheket és később a mérnököt is véresre verték. A csendőrség is közbelépett, a munkások erre őket is megröghanták és fegyvereiket akarták elszedni. Ekkor érkezett meg egy nagyobb csendőrcsapat, mely a tömegbe lőtt. *Nyolcz ember rögtön meghalt* s többen súlyosan megsebesültek.

Egy ma érkezett verőcsei távirat jelenti: A *Ferdinánd-bányai* zendülésenk immár *tiz halottja van*; a súlyosan sebesültek száma husz. A verőcsei vizsgálóbíró megindította a nyomozást. A bányagazgatóság a lelőtt munkások családját nagyban segíeljezi. Az egész telepen óriási félelem és izgatottság uralkodik, a csehek tömegesen elhagyják a telepet. Eddig tizenhét horvát munkást letartóztattak.

— **A műegyetemi zenekar** tegnap tartotta — mint *Budapestről* írják — alakuló közgyűlését *Tötössy* Béla diszelnök, egyetemi tanár elnöklésével. A választás eredménye: elnök *Tschutschegg* Emil, karmester *Kemény* Artur, titkár *Burghardt* Jenő, pénztáros *Pansock* Tivadar, ellenőr *Goll* Elemér, gondnok *Kun* Elemér, háznagy *Kuller* Ferencz, jegyző *Kelemen* Lajos. A zenekar már több évi sikeres működése által tanubizonyosságot tett életképességéről és folytatni kívánja ezidén is a klasszikus zene gyöngyeit a nagy közönségnek bemutatni.

— **Rendőri művelt társalgó.** A „*Lex-Heintze*“ apostolai sem igen kívánhatnának maguknak külön rendőrséget, mint a minő a kecskeméti. Ugyanis ott már gerdes des dames-i szolgálatokat tesznek a rendőrök. A napokban történt, hogy az ottani szintársulat két nótagja szerepet tanult és még éjjel után is égotte a világot. Ezt már nem nézhette a sarki rendőr és bezörgetett az ablakukon:

— Nem fekszenek le mindjárt? Mert Istók ucsese beverem az ablakukat!

Nem tudjuk, hogy a hölgyek megköszönték-e a rendőr szives gondoskodását és hogy mit mondott hozzá a főkapitán, de az tény, hogy a sarki rendőrnek még tovább kellene a szerepét tanulni, mint a színésznőnek.

— **Négyszeres gyilkosság.** Szenzációs gyilkosságról értesít bennünket szegedi levelezőnk. Egy ottani nagykereskedő ma érkezett hazsa Szerbiából, a hol szemtanuja volt ennek a halatlan kegyetlenkedésnek. *Kladova* községben történt, hogy *Szatimirovics* Tósó földbirtokost, feleségét és két gyermekét meggyilkolva találták. A csendőrség csakhamar kinyomozta a tetteseket, kik közül az egyik *Burecsán* Jován régi haragosa volt a meggyilkolnak. Három évvel ezelőtt ugyanis egy *Schwarz* Izsák nevű kereskedő ellen rablógyilkosságot akart elkövetni, a miben *Szatimirovics* gátolta meg, a ki ép arra haladt az országuton. A büntetés a napokban járt le s mióta a bűnös ember kiszabadult, folyton fenyegette *Szatimirovicsot*, hogy előbb-utóbb, de leszámol vele, mert miatta került fegyházba. Fenyegetését be is váltotta a gonosz ember. Tegnapelőtt éjjel sokáig mulatott egy korcsmában a sógorával, majd hajnal felé hazamentek, fejszéket vettek magukhoz s belopóztak *Szatimirovics* lakásába. A gazda künn aludt az udvaron az eresz alatt, először vele végeztek. Fejszecsapásokkal roncsokká verték a fejét; majd behatoltak a szobába, hol megragadták hajánál fogva az asszonyt, a konyhába hurcolták s fejszékekkel őt is összevágták, hogy szörnyet halt. A bestiális gonosztevők ezzel még nem elégedtek meg, mert most még elővették a két ártatlan gyermeket, a hat éves fiút és a felesztendő leánycesemőt, kiket egy-egy csapással küldtek a másvilágra. A szomszédok csak másnap akadtak rá

a kipusztított csaiádra, mire a csendőrség csakhamar elfogta a tetteseket, kik a legcsekélyebb megbánást sem tanusítják, sőt nagyon is megvannak elégedve, hogy ilyen jól sikerült a boszszu rettenetes munkája.

— **Kétszázzezer forintos gyémántlopás.** Mai lapunkban kimerítően foglalkoztunk azzal a gyémántlopással, melynek elkvetésével *Moscovici* Aurel fiatal ouka esti bankhivatalnokot gyanusították. A nagy feltűnést keltett ügyről most a következőket jelentik: A fiatalember, aki a főnökél letétbe helyezett ékszer dobozt rabolta ki, Bécsbe utazva, a rabolt gyémántot eladta és Newyorkba menekült. A bukaresti rendőrség most közzé teszi a fiatalember személyleírását, mely a következő: *Moscovici* Aurel, a bukaresti *Finkeles* M. bankház hivatalnok, 24 éves, középmagasságu, hosszukás arczu, kis bajusza, nagy orra van, szemüveget visel. A lopás augusztus 6-án történhetett.

— **Vonatkisiklás.** *Münchenből* jelentik, hogy ma éjjel a bécsi gyorsvonat *Gessertshausen* állomás előtt kisiklott. A veszélyes helyzet dacára — emberéletben nem esett kár.

— **Az osztrák czimer az ökor nyakán.** Pécsről írják nekünk: Furcsa kis panasz érkezett ma a pécsi járás főszolgabírói hivatalához. Arról van benne szó, hogy a pécsváradai vásárra a napokban egy szépen kifejtett, jól ápoló ökröt hajtottak. Az ökor nyakán egy szinte vadonatúj fekete nyaksziz diszelgett, melynek kolompja fölött, mint kapocs, az osztrák czimer, a kétfejű sas büszkélkedett. A hatóság emberei menten felelősségre vontak ezért az ökor gazdáját, *Nagy* János hosszuhetényi lakost, ki minden kerületés nélkül elmondta, hogy a katonai derékszizjat úgy kapta katonakorában egy 52-ik gyalogezredbeli önkéntestől ajándékba s hazaérve nem tudott vele okosabbat tenni, hát ökornyaklónak használta.

— **Árlejtés a rendőrségnél.** A budapesti főkapitányságnál, valamint a tolonczháznál tartóztatott foglyok és a tolonczházban levő rabkórház betegei számára szállítandó kenyér, illetőleg zsemlye biztosítása. czéljából 1900. január 1-től december 31-ig terjedő időre árlejtést hirdetnek. A szállítandó mennyiség körülbelül naponként a következő: 450 adag 560 gramm súlyu kenyér, a letartóztatottak számára 60 adag 50 grammos zsemlye, 40 adag 160 grammos, és 40 adag 280 grammos zsemlye a kórházi betegek számára. Ajánlatokat e hó 30-ig kell beadni a főkapitányságnál, a hol a bővebb részletek is megtudhatók.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Kislőd-városlódi mésztelep tulajdonomat** képező fele részét, egészségem megrongálása folytán, eladni óhajtom, kedvező fizetési feltételek mellett. A telep gyönyörű fekvésű, modern, szakszerű berendezéssel, 1200 waggon mész előállításai képességgel és nagy, állandó vevőkörrel. Bővebb felvilágosítást nyujt: *Schwarz* Lipót tulajdonos, Kislődön, u. p. Városlőd, Veszprémmegye. 275

Paktum a halállal.

(Az álhalált szinlelő halott.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 19.

Pár nap előtt jelentettük, hogy a milleniumi kiállítás idejéből ismert alvó fakirnak párja akadt Drezdában. Sőt még tul tett rajta. Egy ember husz esztendeig álhalottnak tetette magát, s az alatt ő is, meg a családja is jó egészségben élvezett nyugdíjat, míg végre most leleplezték.

Igy szólt a hír, mely egy *Dittrich* nevű vasuti fékező csalását fődte fel, melylyel az a kormányt és számos jétékony egyesületet akart becsapni.

Nauszlitzből ujabban azt jelentik, hogy az egész dolgot a rendőrség egyes embereinek tulbuzgósága okozta és hogy az ügy a tévedések egész láncolatát teremtette meg.

Gumpel dr. löbteni orvos meghívására, aki a beteget évek óta gyógykezelte, tegnap több hirneves orvos jelent meg Dittrichnél. A jelen voltak egyike a következőket beszélt el a látogatás eredményéről:

Kopogtatásunkra egy csinosan öltözött hölgy nyitott ajtót és nevünket kérdezte. Miután azt megmondottuk, szerényen berendezett szobába vezettek, melynek jobb sarkában, az ablak mellett ágy állott.

Öreg, ősz haju ember feküdt az ágyban, ki azt a benyomást keltette, hogy nyugodtan alszik. Melle a lélekzetvételnél emelkedik. Keze hirtelen megmozdul, fejéhez emeli. A férfi, ki nek arcán betegség nyoma sem látszik, él és amellett mégis halott.

Az ágy mellett csinos leány ült, aki tejet öntött be az alvó száján. Az öreg ember fogait erősen összeszorítva tartotta, de a tej egy kis nyíláson, melyet egy kihuzott fog okozott, szájába ömlött és lassan a gyomorba jutott.

A kis szoba lassankint megtelik a meghívott orvosokkal és végül megjelen Gumpel dr. is, aki a beteget évek óta gyógykezelte. Erős villamos áramot vezetnek a beteg testébe, melyet egészséges ember ki nem tartana; a beteg azonban erre ép úgy, mint a tüszurásokra — nem reagál. A test legérzékenyebb részein alkalmazott szurásokat sem érzi meg, csak arcának érzékenysége maradt meg, mert az azon tett tüszurásokra összeráncolta homlokát.

Az alvó embert a két nő kiemeli ágyából és az ablak melletti székbe ültetik, amely előtt varrógép áll. Most látni csak, hogy a csontok teljesen élettelennek. A karok mozgathatók, de ha eleresztik, visszahanyatlanak. A beteg apatikusan ül székén, teste előrehajolt, feje oldalra hanyatlott.

Ezt a jelenetet figyelték meg több ízben a közeli szomszédokból. Figyelmeztették a rendőrséget is erre, amely azt a sajnálatos tévedést elkövette.

A beteget megvizsgáló orvosok ugyan magyarázatot nem tudtak találni a különös esetre, de a leghatározottabban kijelentették, hogy tetetéről itt szó sem lehet.

Dittrich fékező állapota ma már nem ad gondot az orvosoknak. Ma éjjel ugyanis a következő feltűnő táviratot kaptuk:

A *Dresdener Nachrichten* jelentése szerint, Dittrich fékezőt ma reggel halva lelték ágyában. Fején löseb tátongott. Nejét a szoba egyik sarkában felakasztva találták.

Hogy bűntény, vagy kettős öngyilkosság esete fogorog fenn — még nem tudják. Az eset nagy szenzációt keltett.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A kijátszott hitelezők. Zsekits György budapesti kézmű és divatárú kereskedőnek soroksári-utca 7. szám alatti üzlete nem valami nagy forgalmat csinált. Zsekits folyton küzködött pénzzavarral. Hogy magán segítsen, nagymennyiségű árut rendelt hitelre. Mikor aztán fizetésre került volna a dolog, két nappal a lejáratok napja előtt, eladta üzletét 2000 frtért. A hitelezők most már sem az áruikat, sem pedig a pénzüket nem látták többé. Csalás miatt került ezért Zsekits vád alá a törvényszék vizsgálati fogságba is helyezte. Mára volt ebben az ügyben a főtárgyalás kintüze Bakonyi bíró elnöksége alatt. A tárgyaláson a vádlott azt vitatta, hogy a 2000 forint eladási árat hitelezői kielégítésére fordította. Miután ezen védekezése még nem képezte vizsgálat tárgyát, a törvényszék erre vonatkozólag tanúk meghallgatása céljából a tárgyalást elnapolta. Vádlottért a nővére 3000 korona biztosítékot ajánlott fel szá-

badon bocsátása esetére. A törvényszék ezt elfogadta s vádlottat csak akkor helyezi szabadlábra, ha a felajánlott biztosíték betáblázva lesz vádlott nővéreinek ingatlanára. Addig azonban Zsekits fogva marad.

§ A föltámadt feleség. Csányi István péczeli vasuti ör 1874-ben esküdött meg Pásztor Erzsébettel. Hét évig együtt élt vele Pásztón, azután megunta, elhagyta és hosszas bolyongás után Péczelen telepedett le. Ott senki sem ismerte, legényembernek tartotta mindenki s ő maga mélysegesen hallgatott elhagyott hitveséről, főleg akkor, a mikor megismerkedett egy Buth Julianna nevű leánnyal, a ki a legnagyobb mértékben megnyerte tetszését. Csányi nem sokat habozott, megkérte szíve második választottjának kezét s 1896 nyarán polgári házasságra lépett vele. De bármily csöndben tartották is meg a lakodalmat, Pásztor Erzsébet, az első feleség, tudomást szerzett róla s büntető feljelentést tett a férje ellen. Így került Csányi uram bigámia miatt a pestvidéki törvényszék elé.

— Hogy cselekedhetett ilyen dolgot Csányi? — kérdezte tőle az elnök.

— Ugy hirtelen magam se tudom nagy jó uram; de úgy rémlett mindig, hogy rég meghalt az első feleségem. Sokszor meg is sirattam és máig is azt hiszem, hogy föltámadott.

A bíróság, miután Pásztor Erzsébet határozottan kijelentette, hogy soha esze ágában sem volt meghalni, Csányi Istvánt kettős házasság miatt egy évi börtönrre ítélte el. A tábla az ítéletet 6 hónapra szállította le, mit ma a kir. kuria IV. büntető tanácsa Pichler bíró előadása alapján helyben hagyott.

§ A tolmácsi eskü. A belügyminiszter az igazságügyi miniszter meghallgatásával elrendelte, hogy jövőben az új bünvádi perrendtartás követelte tolmácsi esküt a rendőrség is kiveheti.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Őszi időjárásunk még nem elégitette ki gazdáink várakozását. A föld sok helyen még oly kemény, hogy szántása lehetetlen. Különbben a mostani kilátások még esőt ígérnek és akkor talán rendben végezheti ki-kí mezei teendőit.

Az üzlet élettelen. Forgalom kevés és a külföldi lanyhaság követőre talál nálunk is.

A mai behozatal mintegy 2500 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri volt, mely változatlan árban kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6'60—6'70.
Közép minőségű buza 6'40—6'50.
Tengeri 3'70—3'80.
Rozs névleges jegyzés 5'80—5'90.
Arpa névleges jegyzés 5'30—5'40.
Zab névleges jegyzés 4'50—4'60.
Az irányzat lanyha.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1900. okt. 19-én tartott heti állatvásárról. —

Gyenge felhajtás mellett a hetivásár lanyhán folyt le. Kereslet és kínálat egyaránt kicsiny.

Felhajtatott 135 drb szarvasmarha és borju, 160 drb juh és 225 drb ló.

Sertésvásár az uralgó sertésvész miatt nem tartatott.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 360—470 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. Igásőkör párja 450—510 koronáig. Fejőstehén kis borjas 120—230 koronáig. Szoposborju levágásra darabja 18—40 koronáig. — Rugottborju drbja 48—110 koronáig. Juh párja 22—28 koronáig. — Bányi párja — koronáig. — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — koronáig. Híntósló párja — koronáig. — Igásló első-

rendű párja — koronáig. — Igásló második rendű párja 340—370 koronáig. Parasztló párja 220—250 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. Elcsigázott ló drbja — koronáig. — Kincstári mustra ló drbja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja — fillérig. — Felhizott sertés klgrja — fillérig. — Süldősertés párja — koronáig. — Pecsénye malacz drbja — fillérig. — Fiasokca drbja — koronáig. Paraszthizalású sertés — koronáig. Három hónapos malacz párja — koronáig. — Sertésvásár sertésvész miatt nem tartatik.

Baromfivásár: Hizottliba párja 10—12 koronáig. Soványliba párja 4'00—4'80 fillérig. Fialliba párja — koronáig. — Kappan párja 3'20—3'80 fillérig. — Idei csirke sütnivaló párja 1'80—2'60 fillérig. Idei csirke rántani való párja 80—1'10 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 2'40—3'60 fillérig. Pulyka párja 7—10 koronáig. Tojás 9 drb 40 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2 kor. — fillérig. Vágott hal klgrja 1'40 fillérig. — Jegelt halak klgrja 90—1'10 fillérig. Apróhalak klgrja 50—60 fillérig. Kecsege klgrja — fillérig.

A hetipiacz 10 órakor oszolni kezdett.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár

részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900.

okt. 1-től 15-ig. Személyszállítás 1900. okt.

1-től 15-ig 25589 személy, bevétel 4792

korona 80 fillér, 1899. október 1-től 15-ig

29241 személy, bevétel 5566 korona 60 fillér,

1900. jan. 1-től okt. 15-ig 413398 személy,

bevétel 79373 korona 70 fillér, 1899. jan. 1-től

okt. 15-ig 425453 személy, bevétel 81632

korona 30 fillér. Teherszállítás 1900. okt.

1-től 15-ig 1926120 kg., bevétel 1898 korona 87

fillér, 1899. okt. 1-től 15-ig 1526840 kg.,

bevétel 1567 korona 02 fillér, 1900. január

1-től okt. 15-ig 22642110 kilogramm, be-

vétel 24237 korona 89 fillér, 1899. január 1-től

okt. 15-ig 27747140 kg., bevétel 28107 kor.

02 fillér.

— Fizetesképtelenségek. A bécsi Creditoren-

Verein a következő fizetesképtelenségeket jelenti:

Kantor Nándor, Béla. — Holluba Vilmos, Budweis.

— Kauffmann József, Spital. — Spindler Ede, Sa-

rajevo. — Imbor Gusztáv, Szombathely. — Putics

D. Gyula, Temes-Rékas.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 19.

Déltől őzsde. Buzakinálát jó, vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba, valamivel olcsóbb árakon. Időjárás hűvös.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.43—7.45
Buza 1901. áprilisra	7.88—7.89
Rozs októberre	7.01—7.02
Rozs 1901. áprilisra	7.34—7.36
Zab októberre	5.46—5.48
Zab 1901. áprilisra	5.80—5.82
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	5.06—5.07
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.45—7.46
Buza 1901. áprilisra	7.90—7.91
Rozs októberre	7.05—7.07
Rozs 1901. áprilisra	7.30—7.31
Zab októberre	5.44—5.45
Zab 1901. áprilisra	5.59—5.60
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	5.08—5.09
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	645.50
Magyar hitelrészvény	645.—
Leszámitolóbank részvény	424.—
Rima-Murányi vasmű részvény	506.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	641.50
Közuti vasut	585.50
Városi villamos vasut részvény	276.—

S z e s z ü z l e t.

— Október 19. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 1/2, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 19. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 6 — 98 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 96 — 98 fillérig. Fiatal könnyű páronként 50 kilogramm terjedő sulyban 97 — 98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban 94 — 96 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 93 — 95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 92 — 94 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (bruttó) sulyából az éltre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élt) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Október 16-án volt készlet 36972 darab, október 17-én főlhajtatott 1160 darab, október 17-én elszállított 555 darab, október 18-án maradt készletben 37577 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. október 19.

Magyar aranyjárdék 4%	94.60
Magyar koronajárdék 4%	90.50
Magyar arany 4 1/2%	99.50
Magyar ezüst 4 1/2%	98.—
Magyar keleti vasút	96.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeregménysorsjegy kölcsön	163.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.—
Osztrák papírjárdék	96.75
Osztrák járdék ezüst	96.75
Osztrák járdék arany	95.—
Koronajárdék	97.15
1860-iki államsorsjegyek	131.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	646.50
Osztrák hitelintézet részvény	647.25
Osztrák-magyar államvasút	643.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.25
Német birodalmi márka	117.90
London	241.40
Páris	96.05

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regeny. —

Irtá: Groller Balduin.

Az Aradi Közlönynek fordította:

Radó Izso.

(6)

(Folytatás.)

HARMADIK FEJEZET.

A fogház nem esett messzire a várostól Lőrincz utat, az utóbbi két év alatt, az igazgató számára eszközölt vásárlások alkalmával, sokszor megjárta már. Most azonban mégis egészen másképp érezte magát. Ugy haladt azon az ösmert uton, mint egy szabad ember, aki ugy cselekedhetik, ahogy akar, és akinek — ami a fő — nem kell már oda visszatérnie, ahonnan elindult. Lépteit, nem gyorsította meg. A szabadság szokatlan érzését öntudatosan élvezte. A hatalmas Duna az őszi nap reá eső sugaraitól pompában ragyogott és az egész vidék az ő szemében ünnepiesnek látszott.

Lépteit a kis város pályaudvara felé irányította; ide megérkezve, a felragasztott nagy menetrendeket tanulmányozta, míg megtalálta azt a vonatot, melyre ő várt. Két órája volt még a vonat elindulásig. Ez a körülmény nem tette őt türelmetlenné. Ha hat évig tudott várni az oly annyira óhajtott pillanatra, akkor ez a két óra már csekélység.

Beült tehát az étterembe és egyszerű ebédet rendelt. Az étel korántsem volt oly izletes, mint, amelyet az igazgató házában kapott, azért rá nézve mégis ünnepi lakoma volt.

A kis szárnyvasut 12 óra 50 perczkor indult és két és fél órai utazás után Lőrincz a st. andrae-wörderni állomáson kiszállva, a

község nagyvendéglője felé vette útját. Keresztül haladt a földéken. Ahogy így gyors léptekkel ment előre, az ut mellett egy ást pillantott meg. Lőrincz megállt és körültekintett. Minden oldalról emberek voltak láthatók. Meglátszott rajta, hogy habozik, de ez csak egy pillanatig tartott: aztán tovább ment.

A vendéglőbe megérkezve, nem telepedett le az üres különszobában, melyet egy nappal előbb Scarpi keresett fel, hanem beült a sötétbe, a hol féltuztat paraszt sűrű, áthatlan dohányfüstben, hangosan mulatozott. Léni egymásután hordta neki a bort. Lőrincz lassan ivott, mint olyan ember, kinek nem sietős a dolga, és akinek van elegendő ideje.

Egyszerre aztán fölállt és a nagyvendéglő udvarára ment, ahol látszólag futólagos, de valójában alapos szemlét tartott. Eszrevette, hogy minden sarokban gazdasági eszközök, ácsok, kapák, gereblyék fekszenek. Erre ismét visszatért az ivóba és nyugodtan itta tovább a borát.

Es éppen úgy, miként délelőtt Scarpi, ő is érdeklődéssel nézte a nap állását és amikor az, öt óra körül a hegyek mögött eltűnt és az alkony gyorsan leszakadt, előhívta Lénit és fizetett. Ha Scarpi délelőtt a világosságot kereste, úgy Lőrincz most az alkonyt, a sötétséget leste. Ez nyilvánvaló volt.

Lőrincz azon az uton ment vissza, a melyen ide jött. Daczára a nagy sötétségnek, ráakadt arra a helyre, a hol idejövetelekor az ást feküdni látta. De az már nem volt ott. Visszatért tehát a vendéglőhöz és a széles kapun át az udvarra lépett. A borzas nagy kutya azonban észrevette az idegent és hangos ugatással neki támadt, mire Lőrincz gyorsan megfordult és útját a közeli szerpentinek felé vette.

Ugyszólván teljes sötétség uralkodott már, midőn Lőrincz a hegyen lévő emlékkőhöz ért. Ideérkezve, a szobor hátsó részén levő gránit lépcsőre ült, úgy hogy világos nappal sem vehette volna őt észre senki. Most sötét volt és egy lélek sem haladt erre.

Lőrincz nyugodtan ült és figyelt. A vidékre halotti csönd borult, csak a közeli helység kutyáinak ugatása hatott föl a hegyre. Majd félóraig ült itt. Végre fölemelkedett és a nagy sötétség daczára lépteinek határozott irányt adva — elindult.

A szobortól egyenes irányban százharminczhét lépést kellett tennie, hogy ahhoz a fához érjen, melytől három lépésnyire hatalmas sziklatömb feküdt. És ezt meg kellett lennie.

Azalatt a hat év alatt, melyet börtönben töltött, egyetlen egy napon sem mulasztott el, meggyőződést szerezni arról, vajjon nem felejtette-e el ez adatokat és folyton arra gondolt, nehogy azok eltűnjenek emlékéből.

Lépteit számolva haladt előre és minduntalan ügyelt arra, hogy az irányt, melyben mennie kell, megtartsa. Pedig ez nehéz volt, mert amellet, hogy nem látott, folyton-folyvást ki kellett kerülnie, az útjába eső hatalmas fákat és aztán bekanyarodnia ismét a helyes irányba.

Igy nagy fáradsággal tapogatózott előre, mindig számolva lépteit és mikor a százharminczhedik lépést is megtette, kétségbeesetten győződött meg arról, hogy útját eltévesztette.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 19. —

Fehér Kereszt szálloda. Gercsán Miklós mérnök Budapest. — Schlistner Mór utazó Budapest. — Friedman Sándor utazó Budapest. — Kolman Rezső utazó Budapest. — Lony Albert utazó Budapest. — Szántó Bertalan utazó Budapest. — Pollák Armin utazó Budapest. — Grünwald Albert utazó Budapest. — Kelner József utazó Bécs. — Berger Ignácz utazó Leitonyit. — Schwarz Dávid utazó Bécs. — Wechsler Károly utazó Budapest. — Alföldy Béla utazó Budapest. — Kaiser Henrik utazó Bécs. — Klein Herman utazó Bécs. — Schubert Henrik utazó Bécs. — Braun Károly utazó Bécs. — Grossman Gusztáv utazó Bécs.

Központi Szálloda. Dr. Robu Miklós orvos Kőrösbánya. — Dr. Márkus Mihály joggyakornok Békés-Gyula. — Dr. Szenes Aladár joggyakornok Temesvár. — Bartha Lipót irodafőnök Budapest. —

Halász Ferencz utazó Budapest. — Weiner Géza utazó Budapest. — Berger Lipót utazó Budapest. — Deák Ödönne hávezetőné. Kaufman Sándor kereskedő Szeged. — Hirschl Sándor utazó Szabadka. — Sándor Gyula utazó Kolozsvár. — Riszter Lipót utazó Brunn.

Vass Szálloda. Barta József utazó Bécs. — Schvartz Arnold utazó Budapest. — Procurator József utazó Bécs. — Szánté Lajos utazó Budapest. — Feld Ignácz utazó Temesvár. — Pekete József utazó Budapest. — Valdman N. utazó Prága. — Tuschner I. utazó Bécs. — Lost Emil utazó Bécs. — Örlei József kereskedő Budapest. — Antal József utazó Budapest. — Marksteiner Jakab utazó Budapest. — Balta Ill. jegyző Kerülő. — Kolovrat József utazó Bécs. — Hirsch Dezső utazó Bécs. — Fein Mór utazó Bécs. — Feninger Gyula utazó Budapest. — Lemberger Lajos utazó Bécs. — Pollák Ignácz utazó Bécs.

Nádor szálloda. Zeller Jakab kereskedő Beél. — Székely Károly plébános N.Ág. — Hofman Sándor utazó Budapest. — Kolozsváry József kereskedő Bécs. — Nagy Ferencz kereskedő Kassa. — Ledvinka Károly utazó Budapest. — Risztel Gyula orvos Budapest. — Messer Béla gazdatiszt Mácsa. — Gyöngyösi Ferencz ügynök Budapest. — Erdélyi József főpinczér Budapest. — Kis József ügyvéd Budapest. — Friedmann József utazó Budapest. — Dr. Koch József orvos Budapest. — Leipnicker Manó gazdatiszt Kisjenő. — Hirsner Endre tüzérszázados Esztergom. — Kovacsik István huszárfőhadnagy Debreczen.

NAPIREND.

Október 20. Szombat Róm. kath. naptár: János, Irén. — Protestáns naptár: János, Irén. — Izraelita naptár: Sabbat, Beresith. — Görög-keleti naptár (október 7.): Sergiusz. — A nap két 6 óra 11 perczkor, nyugszik 4 óra 45 perczkor. — A hold két 3 óra 4 perczkor, nyugszik 3 óra 11 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 761.4 milliméter, délután 2 órakor 759.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 10.1, délután 2 órakor C° + 15.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor K. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 mm.

Időjelölés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Boros, ködös, hűvös, helyenként csapadék. Szabadságharoz emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belept-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Október 21. Az aradi korcsolyázó-egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor. (Kaszinó.)

Október 24. Az aradi athlétikai klub közgyűlése délután 6 órakor (Városháza.)

Október 26—28. Az aradi versenyegylet löversenyel. November 8. Arad megye évnegyedes közgyűlése délután 9 órakor.

Városi színház.

Béret 22. sz.

Páros.

Szombaton, 1900. évi október hó 20-án

Az aranyasszony.

Verses vigjáték 3 felvonásban. Irták: Schöntan és Koppel-Elfeld. Magyar színre állította: Makai Emil.

SZEMÉLYEK:

Éva asszony	Angyal Ilka.	Péter	Palágyi L.
Gerleváry . . .	László Gy.	Balázs	Czakó V.
Znojenszki . . .	Mezei Péter.	Agnés grófnő	Kalocsa R.
Borbála	Bácsné.	Gyuzsi, inas	Harmath J.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Mindazon kedves ösmerőseink és jóbarátainknak, kik megboldogult

Dr. Groza Constantin

gurahonci kórosvos

elhalálózása alkalmából részvétnyilvánításuk által fájdalomainkat enyhíteni szivesek voltak, ez uton mondunk hálas köszönetet.

2952

A gyászoló család.

Oda Budapest k. p. u. — Arad — Tövis. Vissza

Table 102: Train schedule from Budapest to Arad and Tövis. Columns include station names (e.g., Budapest kpu., Rákos, Ujszász, Szolnok, Szajol, Puszt-Tenyő, Mezőtúr, Gyoma, Mezőberény, Békés-Földvár, Békés-Csaba, Kigyós, Kétegyháza, Lőkősháza, Kúrtics, Sofronya, Arad, Glogovác, Gyorok, Paulis, Mária-Radna, Konop, Berzova, Tótvárad, Soborsin, Zám, Maros-Illye, Déva, Piski, Szászváros, Alvincz, Gyulafehérvár, Tövis) and arrival/departure times.

Oda Arad — Temesvár — Józsefváros. Vissza. — Állami kezelés alatt. —

Table 130: Train schedule from Arad to Temesvár and Józsefváros. Columns include station names (e.g., Budapest k. p. u., Tövis, Arad, Uj-Arad, Németh-Ságh, Vinga, Orczyfalva, Merczifalva, Szt. András, Temesvár-Józsefváros, Baziás, Orsova) and arrival/departure times.

Megjegyzések. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók alulról felfelé olvassandók. — Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óráig perczig, a perczeket jelző számjegyeknek alá húzásával van kitüntetve. — A gyorsvonatok az órászámoknak vastagabb nyomtatása által vannak megjelölve.

Oda Arad — Szeged Vissza

Table 103: Train schedule from Arad to Szeged. Columns include station names (e.g., Bács o. máv., Budapest kpu., Temesvár, Brád (2), Arad (2), Szt.-Tamás, Pécska, Battonya, Tompa, Peregi major, Mezőhegyes (4), Kétegyháza, Orosháza, Mezőhegyes (4), Csanádpalota, Nagylak, Magyar-Csanád, Apátfalva, Makó, Kis-Zzombor, Szésk, Szőreg, Szeged, Temesvár, Budapest ny. p. u., Bács o. máv.) and arrival/departure times.

Oda Mezőhegyes — Kétegyh. Vissza

Table 104: Train schedule from Mezőhegyes to Kétegyháza. Columns include station names (e.g., Szeged (1), Arad (1), Mező-Túr, Orosháza, Mezőhegyes (1), Kamarás-major, Nesze, Kovács-háza (7), Csaba-közpaktár, Kovács-háza (7), Béla-major, Bánhegyes, Megyesegyháza, Bánkút, Kétegyháza, Budapest kpu., Bács o. máv.) and arrival/departure times.

Oda Borosjenő — Csermő Vissza

Table 105: Train schedule from Borosjenő to Csermő. Columns include station names (e.g., Arad (2), Brád (2), Kétegyháza (5), Borosjenő (2), Csermő) and arrival/departure times.

Oda Borossebes — Menyháza Vissza

Table 106: Train schedule from Borossebes to Menyháza. Columns include station names (e.g., Kétegyháza (5), Arad (2), Brád (2), Borossebes-Buttyin (2), Szelecsán-Prezest, Bohány, Dézna, Ravna, Monyháza, Menyházafüred, Menyháza) and arrival/departure times.

KASSOWITZ FÜLÖP férfi-, fiu- és gyermek-ruha raktára

ARADON, Andrassy-tér 9., a Minorita-templommal szemben.

Mérték utáni megrendelések pontosan és izlésesen eszközöltetnek.

Aki

olcsón akar vásárolni

**pontos órát,
aranyeműt**

és mindenféle
ékszeranyagot,

az menjen

Deutsch Izidorhoz

órák, ékszerész Templom-u., Minorita-palota.

Ugyanott tört aranyak, ékszeranyagok és zálogcédulák megvételnek. 2508

Szőlőkaró eladás.

Draucz községben levő raktáramban kizárólag tölgyfából hasított kitűnő minőségű, a jelenlegi igények szerint erősre készített 5, 6 és 7 láb hosszú

szőlőkaró kapható.

A közeli hegyaljai szőlőkbe könnyen tengelyen is szállítható.

Ajánlok továbbá jó minőségű **száraz bükk és tölgy gömb és hasáb tűzifát**, melyet kívánatra a terovai állomáshoz is waggonba rakva szállítok.

Értekezni lehet Drauczon: Traub Kálmán urnál.

Schreyer Jakab, fakereskedő.

613—1900. g. sz.

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. földmiv. ügyi miniszterium 70000/1900. sz. körrendelete nyomán közhírré teszük, hogy az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és oltványok árjegyzéke és az eladás feltételeiről szóló hirdetés a városi kamarási hivatalban megtekinthető, a mely hirdetésnek egy-egy példánya a rendelést tenni szándékozók által el is vihető.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi október hó 1-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

1106—1900. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 1899 V. 2635. számú végzése által Brückler Zsigmond bpesti lakos jelentkezésére és végrehajtató javára, Novák Lászlóné Schneider Luiza aradi lakos ellen 5100 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1244 koronára becsült butorok, zongora, és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverés az ujvidéki szerb kölcsön egyesület 9000 kor. követelése és járul. erejéig és érdekében is megfog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Deák Ferencz utca 24 sz. a. leendő eszközlésére 1900. évi október hó 20-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet érőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törvény 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi október hó 7. napján.

Györffy Arnold,

kir. bir. végrehajtó.

2953

(Lakik: Vörösmarty u. 3.)

Arverési hirdetmény.

A mélt. Atzél Péter ur tulajdonát képező, az Aradon, „Szent László“-utcában fekvő beltelkek (házhelyek) és egy emeletes ház folyó 1900. évi október hó 23-án és következő napjain mindenkor d. u. 3 órakor az aradi kir. törvényszék árverési termében nyilvános birói önkéntes árverésen eladatni fognak. Az egyes telkek területnagysága 123 és 287 □-ól között váltakozik, melyek kikiáltási ára 2540 forinttól 5740 frtig terjed, a 4713. sz. telekjzkvben foglalt beltelkes házé pedig 11690 frt. Bánatpénzül a kikiáltási ár tiz százaléka teendő le a kiküldött kir. közjegyző kezéhez. Az ingatlanok esetleg becsáron alól is és végrehajtási joghatálylyal eladatnak. Amely venni szándékozó esetleg a vételhez kölcsönt óhajt igénybe venni, az nálam alólírottnál Aradon a „Fehér Kereszt“ szállodában folyó október hó 22-én d. u. 3 órától kezdve felvilágosítást nyerhet és az árverési feltételeket is megtekintheti.

Dr. Wágner Géza,

budapesti ügyvéd,
mint Atzél Péter meghatalmazottja.

2940

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

40267. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Állomás	1900. október
Győr	22-én
Pozsony	22-én
Debreczen	22-én
Budapest Dunapart	25-én
Szatmár Németi	25-én
Kassa	25-én
Szabadka	29-én
Miskolcz göm. p. u.	29-én
Zágráb	29-én
Budapest Józsefv.	30-án
Pápa	30-án
Kolozsvár	30-án
Eszék	31-én
Nagyvárad	31-én
Pécs	31-én

Budapest, 1900. évi október hóban.

Az igazgatóság.

Birtokosok és gazdák

egybehangzó jó véleményt adnak kipróbálás után a

Somogyi Géza-féle szabad. állattáporról,

a mely rendszeresen adva, az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendszeres vérkeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet, a mi anyagilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Bresterem, hogy az ön gyártmányát képező állattápor kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom. — s ugy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggátolására bárkinek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Ennélfogva egy gazda sem mulasztja állatainál a Somogyi Géza-féle állattápor alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13.652. sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., egy negyed kilós doboz 45 kr., egy fél kilós doboz 90 kr.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogouista, Eles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és ugy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben. 2341

VÉDJEGY.

13652. sz. szabadalom.

Igen használt Uram!

Az ön által gyártott m. k. szabadalmazott állatok emésztését elősegítő porát ugy sertéseimnél, valamint tehencimnél alkalmazva, tapasztaltam, hogy azoknál az emésztést kitűnően elősegítette és sertéseim közt ezen por használata folytán sertésvész vagy egyéb betegség nem fordult elő, dacára annak, hogy a szomszéd udvar vérs fertőzött volt. Ennélfogva ezen por a legmelegebben ajánlhatom.

Majlátfalván, 1899. évi okt. hó 14-én.

Tisztelettel: **Deák Lajos,** jegyző.